

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inseratom po dogovoru

PONEDELJSKI

SCLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III. Telefon št. 2050 in 2996. — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6. Poštni ček. račun. Ljubljana 15.179. Telefon št. 2992

Kam drega os Rim-Berlin

Italija in Nemčija sta si razdelili med seboj Podonavje
Dr. Hodža išče angleško nadzorstvo nad Srednjo Evropo

Rim, 9. majnika. TG. »Giornale d'Italia«, ki je poluradno glasilo Mussolinijeva samega in ki običajno točno izraža Mussolinijev zunanje-politične poglede, je objavilo pregledno poročilo o posvetovanjih, ki sta jih zaporedoma imela v Rimu nemška državnik general Göring in zunanji minister baron Neurath. Italijanski list deli sklepe, ki so bili sporazumno doseženi, v dvoje poglavij, v gospodarske in politične.

Na gospodarskem polju

Na gospodarskem polju je bil dosežen sporazum v naslednjih točkah:

1. Ker se je Nemčija v času sankcij najbolj prijateljsko obnašala napram Italiji, je samo po sebi razumljivo, da mora v italijanski zunanji trgovini ostati na prvem mestu. Nemčija bo smela največ upoštevati v Italijo in bo od svoje strani tudi podpirala italijanski izvoz.

2. Italija in Nemčija bosta tesno sodelovali pri gospodarskem izkoriščanju abesinskega cesarstva. Sodelovanje je že prišlo do izraza z ustanovitvijo rudniške družbe, ki ima nalogo, da preiskuje osrednje visokogorje Abesinije za različni kovinski rudami in jih tudi industrijsko izkorišča. Sodelovanje bo v bodočnosti dobilo še druge oblike na drugih področjih.

3. Obe državi sta se obvezali, da bosta v Podonavju in na Balkanu spoštovali drug drugega trgovske interese. To se pravi, da bo Italija pri organizaciji svoje trgovine s Podonavjem in Balkanom spoštovala nemške interese, in narobe, da bo Nemčija spoštovala italijanske.

4. V kolikor tiče različnih načrtov o svetovnem gospodarskem sporazumu, načrtov, ki prihajajo večidel iz Amerike, izjavljata Italija in Nemčija, da sta pripravljena, da sodelujeta, pod pogojem seveda, da imajo ti načrti v vidu potrebe vseh narodov brez izjeme in da se tudi ne bodo vmešavali v samostojno gospodarsko organizacijo Italije in Nemčije, ki je avtarkična, to je takna, da hoče državo usposobiti, da postane gospodarsko čim manj odvisna od tujine.

V politiki

Na političnem polju pa obsega sporazum naslednje točke:

1. Italija in Nemčija imata skupen nazor o najboljšem načinu organizacije evropskega mira. Če sta se obe državi oddaljili od Zveze narodov, to še nikakor ne pomeni, da načeta sodelovati pri utrjevanju mira v Evropi. Nasprotno, Italija in Nemčija sta danes pripravljena, da vstopita v pogajanja za sklenitev zapadnega pakta (jamstvo za francosko-nemško in belgijsko-nemško mejo), to pa takoj, kakor hitro bo znano, kakšno je stališče Belgije in ko bo špansko vprašanje rešeno.

2. Italija in Nemčija sta mnenja, da Zveza narodov ni edina ustanova, ki brani mir. Zveza narodov je mogoče prav lahko nadomestiti z drugo ustanovo, ki ne bo tako častihlepa in ne bo hotela organizirati mira po vsem svetu — dejansko pa ni ne dosegla —, ampak, ki bo bolj skromna v obsegu svojega delovanja, a zato bolj učinkovita v svojem poslu.

3. V kolikor tiče Španije Italija in Nemčija nimata nobenih posebnih ciljev. Oni želita samo vrniti španskemu narodu pravico, da samostojno odločuje o svoji usodi brez kakšnega revolucionarnega pritiska od koderkoli, predvsem pa hočeta Španijo osvoboditi komunistične revolucije, ki je bila prinesena iz tujine. Italija in Nemčija vsled tega opazujeta z velikim zatajevanjem vse poskuse, ki hočejo, da bi kdorkoli miroljubno posredoval med obema borečima se toboroma v Španiji.

4. V podonavski kotlini želita Italija in Nemčija prilagoditi svoje interese interesom in potrebam podonavskih držav, ki jim javno priznavata pravico do največje svobode, seveda na podlagi popolne enakopravnosti, to se pravi, da tudi te države Italiji in Nemčiji priznajo popolno svobodo življenja.

5. Italija in Nemčija končno ponovno poudarjata, da sta v obrambi evropskega mira strnjeno združeni v borbi proti komunizmu. Ta borba mora postati mednarodna in je že do sedaj imela ta uspeh, da je pokazala na nekatere evropske vrednote, ki jih je treba na vsak način ohraniti.

z dr. Hodževimi. Zanimivo bi bilo, če bi iz Londona izšla nova pobuda, ki bi italijansko-nemško zavezništvo ravno v Srednji Evropi smrtno ranila.

Na Dunaju: Vedno hujši odpor proti Nemčiji

Dunaj, 9. majnika. TG. Sodeč po pisanju dunajskih poluradnih listov, je bil sestanek med avstrijskim zveznim predsednikom Miklasom in madjarskim regentom Horthyjem v Budimpešti predvsem namenjen, da izpove jasen odgovor Avstrije in Madjarske na najnovejšo sklepe Italije in Nemčije glede Podonavja. Posebno pomembno je pisanje »Reichspost«, ki pravi, da je sestanek v Budimpešti imel namen prikazati, da imajo male in srednje države neomajno voljo, da bodo skupno branile svojo neodvisnost kakor tudi neodvisnost vsega podonavskega ozemlja. Te države so sedaj izpostavljene raznim nevarnostim. A hočejo se braniti. Ne bo jim težko upirati se vsakemu vmešavanju, naj prihaja od koderkoli, če bodo imele zaupanje vase in v vzajemno moč. Kdorkoli bi si drznil dregati v neodvisnost katerekoli podonavske države, ta bi ogrožal tudi vse druge. O tem danes ni mogoče več noben dvom. Utrujenje prijateljske zveze med Avstrijo in Madjarsko je evropskega pomena, ker je ustvaril temelj, na katerem bo mogoče sedaj zgraditi splošno sodelovanje vseh podonavskih držav, ki si želijo miru.

V Romuniji: Pred pogajani z Madžari

Bukarešta, 9. majnika. TG. Vlado romunski listi pečečajo podvojeno pozornost dogodkom v Podonavju. Značilno je, da je prišel v Bukarešto romunski poslanik v Parizu, ki je dolgo poročal kralju o korakih, ki jih je v Parizu napravil tiški

Kapitan Pruss, poveljnik »Hindenburg«

zunanji minister Titulescu. Ko je prišel od avdi-jence pri kralju, je romunski poslanik Cesianu dal vedeti, da so pogajanja med parisko in romunsko vlado v teku in da bo v kratkem ministrski predsednik Tatarescu osebno potoval na obisk k Leonu Blumu v Francijo. Vlado list »Curentul« pa pripoveduje, da se sicer Poljska in Rumunija, kot je bilo sklenjeno, ko je bil Beck v Bukarešti, ne bosta vmešavali v kakšne ideološke borbe, ki ju lahko zavlečejo v vojno, pač pa hočeta izgraditi svojo nevtralnost tako, da bo tudi drugim koristna. Ko bo prišel poljski predsednik države Mo-siński na obisk k romunskemu kralju, se bodo nadaljevali razgovori o najboljšem načinu, kako bi se mogla Rumunija trajno pobotati z Madjarsko, ideal, ki je sedaj, odkar je znana vsebina avstrijsko-madjarskih razgovorov ob priliki Miklasovega bivanja v Budimpešti, stopil mnogo bolj v dosegljivo espredje.

Cankovce zapirajo

Sofija, 9. maja. m. Tako v Sofiji, kakor tudi v notranjosti države je prišlo do številnih aretacij Cankovih pristavev, ki so razbirali nelegalne letake, v katerih napadajo vlado zaradi zadnjih občinskih volitev.

Zakaj tiskovni prelom med Italijo in Anglijo

Pariz, 9. maja. AA. V Parizu je odredba italijanske vlade o prevozi uvoza v Italijo in razpečavanje angleških listov, izzvala precej veliko pozornost. Vsi listi danes podrobno razpravljajo o tem ukrepu.

»Echo de Paris« pravi med drugim: Stvari se razvijajo tako, da bi človek zares mogel verjeti, da čestokrat Nemci silijo Italijane, da zavzamejo nespravljivo stališče napram Angliji. — »Ouvres« ugotavlja, da so bili v prvem trenutku v Londonu precej vznemirjeni. Pozneje pa se za italijanski sunek niso več niti zmenili. Toda neovomno se bo britanska diplomacija še dolgo spominjala tega dogodka, ki mu ni precedensa v diplomatski zgodovini. Vedeti je treba, da so bili italijanski novinarji odprskani iz Anglije tik pred kronanjem kralja Jurija. — »Journal« je objavil kratek intervju svojega rimskega poročevalca z nekim višjim uradnikom italijanskega ministristva za tisk in propagando. Dotični funkcionar je dejal, da odredba italijanske vlade glede angleškega tiska nikakor ne spreminja odnošajev med

italijansko in angleško vlado. Odredba italijanske vlade se nanaša zgolj na tisk ene in druge države. Angleški tisk je popolnoma svoboden in mi vemo, je dejal, da angleška vlada nima nikakih zakonskih sredstev, da bi lahko vplivala na angleške liste. Prav zaradi tega smo bili mi sami prisiljeni, da smo storili to, kar se nam je zdelo potrebno. Mi nismo mogli več mirno gledati na to, da skoraj vsi angleški listi brez razlike objavljajo klevete proti Italiji, ki napadajo prav po navodilih komunistične internacionale. Ta klevetniška kampanja se je pričela že začasa abesinske vojne in se je potem nadaljevala zaradi dogodkov v Španiji. Mi ne moremo dopustiti, da bi se žalili kakšni Italijani, pa naj se nahajajo kjerkoli. Naši fašisti, ki se bore v Španiji, ne glede na to, ali jih v tujini priznavajo za prostovoljce ali ne, so Italijani, in mi ne dopuščamo, da bi jih kdo žalil. — »Figaro« je prav tako objavil daljše poročilo iz Rima, v katerem pravi, da bi morali v Londonu storiti karkoli za zboljšanje odnošajev med Italijo,

Praznik Device Orleanske je Blumova vlada okrnila

Pariz, 9. maja. AA. V Parizu so danes proslavili narodni praznik Device Orleanske. Program proslave se je letos omejil na službeno manifestacijo pred spomenikom device Orleanske na trgu Piramide. Zastopniki oblasti so položili pred spomenik več vencev, čete pariške garnizije pa so defilirale mimo spomenika. V prejšnjih letih so pri teh manifestacijah sodelovale mnogostevilne patriotske organizacije. Letos pa je bil dostop k spomeniku dovoljen le manjšim skupinam. Polcija je izdala stroge varnostne odredbe in je bila vzpostavljena stroga policijska služba tako na trgu samem kakor tudi po sosednjih ulicah.

„Praznik imperija“ v Italiji

Rim, 9. maja. AA. Po vojaški paradji je imel Mussolini z balkona Beneške palače govor, v katerem je med drugim dejal: Prva obletnica cesarstva se proslavlja v znaku miru, miru za nas in vse ostale, za vse one, ki hočejo slediti svetovi svoje vesti. Mi želimo v afriškem ozemlju dovršiti civilizatorno misijo Italije. Če bo treba, bomo to storili tudi tedaj, ko bomo morali odstraniti eventualne zapreke. Mi se, izvajajoč svoje naloge, zavedamo svojih sil.

Naskok na zvezo med Italijo in Nemčijo Anglija zbira Podonavje

London, 9. maja. TG. Češkoslovaški ministrski predsednik je že nekaj dni tukaj in se pridno shaja z različnimi angleškimi državniki, kjer ga zelo radi sprejemajo. V poučenih krogih govorijo, da nosi dr. Hodža seboj dva načrta. Najprvo bi rad dosegel, da se tudi Anglija zavzame za to, da se zveza Rim-Berlin v sredi preseka z zvezo Pariz-Dunaj-Praga-Madjarska, tako, da bi bilo mogoče italijan-nemško zavezništvo oslabilo z zvezo med Francijo, Avstrijo, Madjarsko in državami Male zveze. Anglija naj to stvar podpre. Druga njegova želja pa je, da pridobi Anglijo zato, da prevzame jamstvo za nedotakljivost češkoslovaških meja. Dr. Hodža bi rad dosegel, da bi torej Anglija prevzela nekako vrhovno nadzorstvo nad Podonavjem.

Dr. Hodža bo imel priložnost razgovarjati se tudi z avstrijskim zun. ministrom dr. Schmidt-om, ki se je pripeljal na svečanosti kronanja v istem vlaku kot madjarski zunanji minister. Verjetno je, da bo Eden vse tri, torej dr. Hodžo, de Kanyo in dr. Schmidta povabil na svoje izven-londonsko posestvo, da se tamkaj v miru med seboj pogovore o bodočem delu v Podonavju. Avstrijski zunanji minister dr. Schmidt prihaja v London z visokimi cilji, ki se v marsičem ujemajo

Francov proglas na Baske Nacionalisti vedno bliže Bilbao-a

Salamanca, 9. maja. AA. General Franco je izdal proglas na prebivalstvo v pokrajini Biskaji. V njem pravi med drugim:

Mi se nahajamo pred samim Bilbaom. Polovica Biskaje je v naših rokah. Lažje vam oni, ki vas negotvarjajo, da bi nadaljevali z nezmišlno borbo. Mi ne streljamo ujetnikov. Onim, ki se prostovoljno udajo, ne preti nobena nevarnost. Mi jamčimo tudi za življenje in svobodo vsem nasprotnim borcem, ki se jim ne bo mogel dokazati noben posebni zločin. Hkratu objavljam, da bomo spoštovali vaše pokrajinske tradicije, ker hočemo, da bi bila nova Španija dejansko velika svobodna in zedinjena država.

Komunike nacionalističnega vrhovnega poveljstva pravi:

Naše operacije v gorah nad Solubo na biskajski fronti so se zaključile s popolnim uspehom. Po hudih borbah, ki so se bile okrog najvišjih točk, so nacionalisti končno prešli v močan napad v nasprotnikove postojanke. Vse baskijske postojanke so bile zavzete. Baskijske baterije so bile uničene. Zmagovite nacionalistične čete so se nato spustile navzdol, proti dolinam in zavzele Ancurago, Trujengo, Gozenzo, Triptemno, Lazare, Mabarbeho, Landagosco in Iturieta. Prodrle so tako do črte postojank, ki leže le še 5 km daleč od Mongue. Nacionalisti so v teh bojih zaplenili celo poljsko baterijo kalibra 75 mm, večjo količino streliva ročnih granat, pušk, moznarijev itd. Dosej je bilo naštetih 3000 padlih Baskov.

Na madridski fronti je bil odbit močan napad motoriziranih republikanskih oddelkov proti našim postojankam na reki Oji. Nasprotnik se je moral celo umakniti do Argesa, ker so nacionalisti zaplenili 4 strojnice in mnogo drugega materiala in ujeli večje število republikanskih miličnikov.

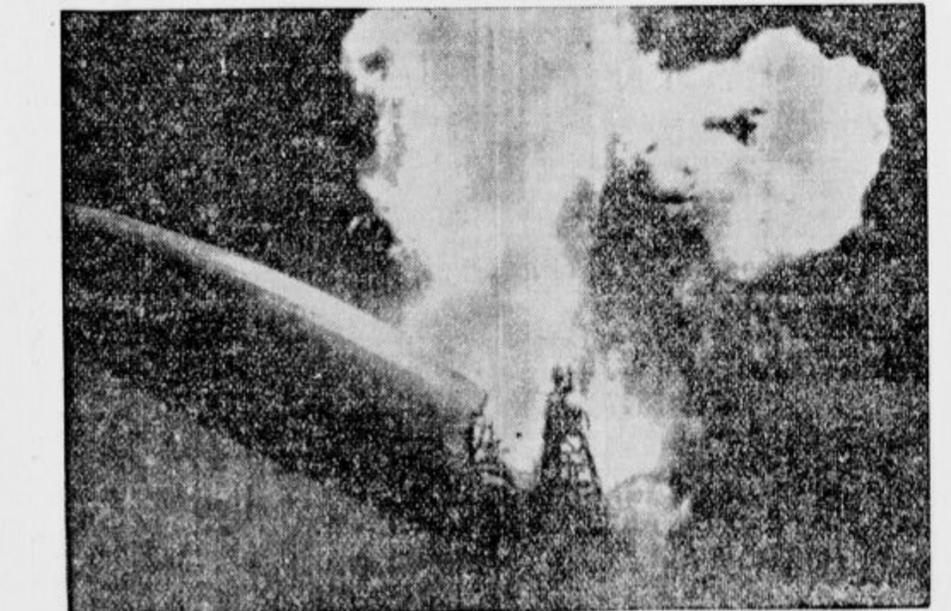
Guernica, 9. maja. AA. Nacionalisti so se več-

raj borili neprestano do 17, da bi se polastili poslednjih vrhov gorovja nad Solubo, ki se razteza od Guernice do rta Macichaho. Tri nacionalistične kolone so pod zaščito nacionalističnega topništva prešle v napad. Proti večeru so že izpolnile vse naloge, ki so jim bile poverjene. Nasprotnik pa je ostal še nadalje na svojih postojankah v zapadnem delu gorovja, a njegove utrdbे so stalno pod ognjem nacionalističnih topov. Nacionalisti so si s tem izvojevali pristo pot za poslednji napad, ki naj zlomi odpor Baskov pred Bilbaom.

Toledo, 9. maja. AA. Čete generala Franca so s sijajno operacijo utrdile in zboljšale svoje postojanke okrog Toleda. Nacionalistični glavni stan je sklenil za vsako ceno pregnati vladne čete, ki se nahajajo na višinah, ki obkrožajo Toledo. Napad je bil pripravljen v največji tajnosti. Napadniki so izkoristili okolnosti, da so bile vladne čete popolnoma iznenadene. Zvočer je nacionalistična vojska nove postojanke, ki ležijo 5 km daleč od dosedanjih njihovih prvih postojank, zavzela in utrdila. Republikanski topovi sedaj ne bodo mogli več obstreljevati Toleda.

Barcelona, 9. maja. AA. Zivljenje je v Barceloni postalo spet povsem normalno. Po odredbi vlade so se nanovo odprle vse banke, kine in gledališča. S svoje strani so vladne ukrepe podprle vse sindikalne organizacije. Po ulicah se že rušijo barikade in promet se spet polagoma razvija. Z zastopniki valencijske vlade je prispelo v Barcelono 5000 mož napadalne garde in 2 motorizirana oddelka vojaštva. Prebivalstvo jih je simpatično sprejelo. Za novega generalnega tajnika zedinjene delavske zveze je bil imenovan Jose del Vario, ki je že prej vršil te funkcije, in ki je bil pozneje odstavljen in je tedaj prevzel njegovo mesto sedaj pokojni Antonio Sese. Kakor znano je Sese padel o priliki poslednjih neredov.

Prva slika o nesreči Hindenburga

Zrakoplov »Hindenburg« v trenutku, ko je eksplodiral v Lakehurstu.

Ali bo Šonsky (Zelenka & Co.) plačal petmilijonsko kazen

in poravnal 3 milijone in pol utajenih davkov?

Maribor, 8. maja.

V aferi podjetja Zelenka & Co. v Mariboru, ki je last tovarnarja Bedriha Šonskyja, so v javnosti govorice že skoraj popolnoma zamrle, četudi cela stvar še ni likvidirana. Nedavno se je vršila pred mariborskim okrajnim sodiščem v tej zadevi razprava, ki sicer ni prinesla mnogo novega, daje nam pa priložnost, da se s to afero nekoliko podrobneje bavimo ter jo osvetlimo iz nekaterih zanimivih strani. Afera je namreč tipičen primer za udejstvovanje tujega kapitala pri nas.

5.403.920 din denarne kazni

Tekstilna tovarna Zelenka & Co., ki spada med večja tovrstna podjetja ter zaposluje okoli 300 delavcev, je bila radi utaje davkov obsojena od finančnega sodišča Dravske finančne direkcije dne 23. decembra 1936 na kazni 5.403.920 Din. Lastnik te tovarne je Bedrih Šonsky, češkoslov. državljan. Finančno sodišče ga je obsojilo, ker je prišlo do prepričanja, da je zatajil dohodke, zavezane neposrednim davkom za davčna leta 1931 do 1936. S tem je zagrešil davčno utajo ter je bil obsojen na 3 in pol, oziroma 2-kratni iznos utajenega davka v znesku 3.446.358, radi dvojnega vodenja knjig pa na kazni 190.000 Din. Razen tega mora plačati še takso za razsodbo 103.570 Din ter redni davek v znesku 1.223.992 Din.

Zakaj je bil obsojen

Finančno sodišče je sodbo obrazložilo s sledečimi ugotovitvami: Obdolžene je do leta 1934. vodil dvojnega knjige, pri čemer je bilo poslovanje podjetja, kakor tudi uspeh istega izkazan deloma v glavnih knjigah, s katerimi je obtoženece operiral napram davčni oblasti, deloma pa v tajnih knjigah, ki jih je obtoženece skrival. Tajne knjige so se izsledile na podlagi ovadbe v Ptuj, kjer tvrdka sploh nima nobenega obrata. Na podlagi izsledkov iz javnih in tajnih knjig se je ugotovilo pravo stanje glede poslovanja let 1931—1933, za katera je obdolžene na podlagi javnih knjig predlagal davčni oblasti v odmernem, kakor tudi pritrženem postopku lažne bilance in druge lažne podatke. Glede poslovanja v letih 1934 in 1935, pa je obdolžene zlasti pri pridobitni zavajal odmerni oblast v zmotu s tem, da je neutemeljeno in brez podlage prikazal v svojih knjigah in izkazih razne postavke kot režijske izdatke, ki pa so bili deloma brez podlage, deloma pa kot investicije. Podan je s tem čin zatajbe.

Z ozirom na višino izgleda kazni na prvi pogled izredno stroga. Če pa točneje pogledamo, vidimo, da se je ugotovila utaja od 1 in četrt milijona in da je predpisana kazen le v višini dva in polkratnega normalnega davka, medtem ko pred-

videva zakon v težkih slučajih, kakor je predmetni, tudi štirikratno kazni.

Kazen ni izterljiva?

Kakor smo že omenili, je finančno sodišče v Ljubljani izdalo svojo razsodbo dne 23. decembra lanskega leta, na podlagi katere je državno pravobranilstvo predlagalo pri mariborskem okrajnem sodišču zavarovanje davčne kazni 5.403.920 Din in ruhez nepremičnin. Temu predlogu je okrajno sodišče ugodilo s sklepom dne 28. decembra 1936. Ker pa so lastniki obsojene tvrdke vedeli za navedeno razsodbo kakor tudi za zavarovalne korake državnega pravobranilstva, so dva dni pred predlogom drž. pravobranilstva in sicer dne 23. decembra 1936, dali vknjižiti zaznambo vrstnega reda za nameravano obremenitev nepremičnine v znesku 12 milijonov dinarjev. S tem so obzupespešili zavarovanje in izterjavo omenjene davčne kazni. Zaradi tega je državno pravobranilstvo predlagalo okrajnemu sodišču, da kaznuje Bedriha Šonskyja in solastnike radi prestopka oškodovanja tujih stvari in imovinskih interesov po § 306-1. Ta paragraf predvideva za obzupespešnje izvršbe kazni do 1 leta zapore ali do 10.000 Din denarne kazni.

Zanimiv zagovor

Kot že omenjeno, se je v tej zadevi vršila nedavno pred mariborskim okrajnim sodiščem razprava. Šonsky k razpravi ni prišel ter ga je zastopal njegov odvetnik, ki je podal v imenu svojega klienta sledeč zagovor: Šonsky ni kriv. Zaznamoval je vrstni red za nameravano najetje posojila iz poslovnih potreb podjetja. Potrebuje za obrat, ki ima na leto preko 20 milijonov Din prometa, obratni kapital potom kredita. Razen tega je imel takrat velike obveznosti napram inozemskim dobaviteljem, ki so zahtevali varnosti za svoje terjatve. Nameraval je tudi radi predvidenega dviga cen nakupiti večje količine bombaža. Edino radi tega se je v svrhu, da se prihrani stroški, zaznamoval vrstni red za nameravano najetje posojila, ker so pri tem znatno manjše takse. Radi nabave celotnega spisa o davčni odmeri je potem sodnik dr. Mihalič razpravo preložil na nedoločen čas.

K temu sodnemu postopku

bi omenili sledeče: Le slučajno se je izvedelo, da teče v zvezi z zaznamovanjem vrstnega reda kazensko postopanje proti Šonskyju in solastnikom. Iz tega se vidi, da so bile govorice o izredno strogem postopanju proti obdolžencu pretirane. Državno pravobranilstvo mu v ovadbi le očita, da je Šonsky moral pričakovati, da bo finančno sodišče izdalo

razsodbo, s katero bo št. Zelenka & Co. obsojena na večji znesek. Iz ovadbe sledi, da je bila sodba izdana 23. XII. 1936. in da je istega dne tudi Šonsky predlagal vknjižbo. Pravobranilstvo bi se bilo lahko postavilo na strožje stališče, da je bila sodba že izrečena 22. XII. pri razpravi, pri kateri je bil navzoč kot zastopnik Šonskyja finančni strokovnjak in da je tedaj bila podjetju znana razsodba že 22. XII., ko se je vložil predlog za vknjižbo. Ugotovilo bi se bilo lahko, kedaj je bil ta predlog od Šonskyja podpisan, da je bil pripravljen za vložitev v trenutku, ko se kazni izvrše. Iz zagovora Šonskyja, ki ga je podal pred sodiščem po svojem pravnem zastopniku, se nadalje vidi, da je imela vknjižba 12 milijonov le fikтивен značaj, ker ne navaja niti upnika, v katerega korist je bila vknjižba, ki je bila potrebna ravno dan po razsodbi. Prav tako je tudi za tekstilnega strokovnjaka samega težko razumljivo, kako naj se s tem utemelji zaznambo vrstnega reda, ko podjetje ne predlaga niti številki in niti računov in ko se njegov položaj v slučaju porasta cen bombaža sam od sebe poboljša. Javnost bi predvsem sedaj zanimalo, če je Šonsky med tem že pustil preslovoljno zbrisati zaznambo vrstnega reda in je s tem dal prednost zavarovanju države. Poleg tega pa je moral Šonsky vedeti, da se bo oblast intabulirala, ker se je hotela že pred 5 meseci zavarovati za ta znesek ter je bilo iz nekkih formalnih razlogov na pritožbo Šonskyja zavarovanje države zavrnjeno. S tem mu je bilo omogočeno, da je pozneje izvršil zaznambo reda za 12 milijonov dinarjev, za katere v obrambi ni mogel navesti tehtnih motivacij.

Kako pa s koncesijo

Ker je uvedeno postopanje proti Šonskyju in solastnikom, smo se zanimali tudi za te solastnike ter smo pri tej priložnosti prišli v trgovskem registru do zanimivih ugotovitev. Vidi se namreč, da je Šonsky svojočasno pristopil kot družabnik k majhnemu podjetju E. Zelenka, ki ni imelo niti lastne obratovalnice. Najbrže se je s tem izognil težavam pridobitve nove koncesije. Ko je potem uslanovil novo veliko podjetje, je odpravil iz njega s razmeroma majhno odkupnino prejšnjega lastnika in tedajnega družabnika, s katerim se še danes radi ostanka na obračunu pravda. Tedaj je pravzaprav javna družba prenehala in koncesionar je izstopil ter je edini lastnik podjetja sedaj Bedrih Šonsky. Iz registra ni razvidno, kedaj in na kakšni podlagi je on dobil koncesijo za obratovanje. Seveda nimamo pri teh ugotovitvah namena ovirati ga ter mu delati nesmiselne težave, vendar bi morali pri nas inozemski industriji upoštevati tiste dolžnosti, katere izvršuje dostikrat z velikimi težavami najmanjši domači obrtnik.

Radio-izseljenci

Govoril bo minister dr. Krek

Belgrad, 9. maja. Prihodnja oddaja kratkovalovne radijske postaje centralnega Presbiraža za naše izseljence v Ameriki, ki bo v noči od 14. na 15. maja, bo posvečena proslavi 20-letnice majske deklaracije. Ob tej priliki bo o majski deklaraciji govoril minister brez portfelja dr. Miha Krek. Pevski zbor tukajšnjega Prosvetnega društva pa bo zopet zapel več slovenskih pesmi, med njimi Flajšmanov »Triglav«, Adamičev »Kaj ti je mojca«, Jenkovo »Molitev«, Ipavčev »Imel sem ljubi dve« in Savsko.

Nov predsednik rotarijancev

Skoplje, 9. maja. Za novega predsednika 77. distrikta R. I. je bil izvoljen pomočnik zunanjega ministra v pokoju Stevan Pavlovič.

Florijanova nedelja v Ljubljani

Ljubljana, 9. maja.

Gasilci ljubljanske župe so danes slovesno proslavili tradicionalno Florijanovo nedeljo. Ob sedmih zjutraj so se gasilci zbrali na Krekovem trgu. Ob istem času pa so se zbrali gasilci prve ljubljanske prostovoljne čete v društvenih prostorih. Tu je gasilce nagovoril poveljnik in župni starešina g. Stanko Pristovšek ter jim sporočil, da je gasilska zajednica za Slovenijo odlikovala 49 članov s častno zlato kolajno za zasluge ob nedavnem gasilskem kongresu in za splošne gasilske zasluge. Po tem slavlju je izpred Mestnega doma odkorakalo kakih 400 gasilcev ljubljanske župe z godbo »Sloga« na čelu v cerkev sv. Florijana, zaščitnika gasilcev, kjer je gasilski kurat kanonik dr. Opeka daroval službo božjo. Po službi božji so se gasilci zbrali na trgu Sv. Jakoba ter so tam raportirali svojemu poveljniku. Nato se gasilci imeli velik spreved po glavnih ljubljanskih ulicah do Mestnega doma, kjer je imel poveljnik Pristovšek zopet kratak govor na moštvo, nakar je bil razhoda.

Slično slovesnost so imeli ob devetih dopoldne v uradnih prostorih mestni poklicni gasilci. Nagovoril jih je poveljnik g. Janez Furlan, jih pohvalil za njihove gasilske zasluge ter izročil 16 starejšim članom te gasilske čete kolajne gasilske zajednice.

Podobne slavnosti so bile tudi pri drugih gasilskih četah tako v Ljubljani kakor v vsej Sloveniji.

Danes je starešina ljubljanske župe tudi slovesno izročil častna odlikovanja vsedržavne gasilske zveze dvema najstarejšima ljubljanskima gasilcem g. Medicu in Permetu in pa zaslužnemu g. Pozarsku.

Poštarji so zadeli tombolo

Ljubljana, 9. maja.

Društvo slovenskih poštarjev, ki ga vodi marljivi g. Penko, je z današnjo tombolo zadelo tudi lastno tombolo. Malokatera javna tombola se namreč posreži, vedno je namreč kakšna ovira: ali je slabo vreme, ali pa premalo zanimanja med občinstvom. Naši poštarji so se izognili obema ovirama. Bil je krasen, vroč in sončen dan, in občinstvo je tudi znalo upoštevati napore poštarjev ter je pokupilo izredno mnogo tablic. Poštarji pa so tudi uspešno znali napraviti propagando za svojo tombolo. Po cele ure je poštarška godba korakala in igrala skozi mesto, na čelu pa je vozil poštni šofer g. Franc Tičar na dobilku št. 1, namreč na motornem kolesu. Tako je bilo razumljivo, da se je zbralo na Kongresnem trgu nad deset tisoč ljudi, skoraj vsak z eno, dvema, pa tudi več tablicami. Pred dvema letoma smo na istem prostoru videli neko klaverno zborovanje, namreč Jevtičev volilni shod, o katerem so moralni časopisi pisali, da je bilo nad 30.000 zborovalcev, toda današnja tombola je privabila petkrat več ljudi, kakor pa jih je bilo na takratnem političnem shodu.

Pred vsem občinstvom je na odru zastopnik finančne kontrole pregledal številke, tako da je sleherni videl, da ni »goljufije«, nato pa je mala 6 letna Verica Korošičeva, hčerka odbornika, pričela vleči številke iz srečnosnega kolesa. V imenu pododbora ljubljanskih poštarjev je g. Janez Mavec tudi pojasnil, kako se bo tombola vršila. Na razpolago je bilo 11 glavnih dobitev, 110 četvork in 100 petic. Glavni dobitek, prekrasno motorno kolo, je zadel g. Gilbert Lombar s Celovske ceste 53; drugi dobitek, šivalni stroj, je dobila Viktorija Führer s Karlovške ceste 22, kompletno kuhinjsko opremo pa Josip Oražem iz Most; četrti dobitek, otroško kolo, Franc Širelj, čevljar iz Zgornjega Kašlja; peti dobitek, nevstino opremo, Marta Volčičeva iz Prečne ulice v Mostah; šesti dobitek, kuhinjsko opremo, Malči Habjanova iz Ribje ulice 4; sedmi dobitek, sukno za moško obleko, K. Trape s Tyrševe ceste 52; osmi dobitek, servis, Zdenka Vindiševa z Opekarne ceste; deveti dobitek, poln voziček jedil, delavec Franc Muha iz Samove ulice 1; deseti dobitek, voz žaganih bukovih drv, delavec Martin Horvat iz Stepanje vasi 34; enajsti dobitek, popolno moško obleko pa učenka Milena Brgles iz Rožne doline.

Vsi dobitki so prišli v prid res potrebnim ljudem. Na tomboli je bilo tudi mnogo okoličank, ki so pač zadeli mnogo četvork in petic, od glavnih dobitev pa samo enega. Organizacija tombole je bila najboljša ter se je tudi občinstvo obnašalo nad vse dostojno. Sem in tja je bilo nekaj protestov, ki so pa ob takih tombolah nezogibni, vendar pa se je organizatorjem posrečilo vse izgladiti.

Znižane voznine

Belgrad, 7. maja. AA. Prometni minister je dovolil polovično vozno ceno vsem, ki se udeležijo cestne, tujsko-prometne in avtomobilistične razstave, ki bo v Belgradu od 8. do 16. maja. Popust velja za nazaj od 8. do 18. maja.

Polovična vozina je dovoljena tudi delegatom odvetniških zbornic iz Zagreba, Podgorice, Splita, Sarajeva, Novega Sada, Belgrada in Skoplja, ki se udeležijo obnove zbornice obrtnikov zbornice kraljevine Jugoslavije 16. maja t. l. v Skoplju. Popust velja od 13. do 20. maja.

Prav tako se dovoli polovična vozina na državnih železnih odposlancem inženjerskih zbornic, ki se udeležijo obnove zbornice obrtnikov 9. maja t. l. v Novem Sadu, in sicer od 5. do 13. maja.

Osebne vesti

Belgrad, 9. maja. M. S. kr. ukazom je postavljen za višjega svetnika finančnega ministristva 3. skupine 2. stopnje dr. Ludvik Valjavec, finančni ravnatelj v pokoju.

Belgrad, 9. maja. M. Za upravnika državne Priv. Hipotekarnе banke je zopet postavljen dosedanji upravnik Vojin Gjuričić.

† Gabrijel Škof

Bilo je majsko jutro. Jedva je odzvonil Marijin jutranji pozdrav, ko je na dan, ki je posvečen Srcu božjega Kralja v mesecu Marijinega raja, v cvetu svoje mladosti, v lepi pomladi izročil svojo dušo Gospodu v naročje mlad duhovnik kapucinskega reda p. Gabriel Škof.

P. Gabriel je bil doma iz Sv. Petra pri Mariboru. Blizu romarske cerkvice M. B. na tako zvani »Gorci« je njegov dom. Rojen je bil 4. okt. 1909. Nižjo gimnazijo je obiskoval v Mariboru. Od doma je hodil nekaj časa peš v šolo. Če ga je kdo vprašal, zakaj je šel vendar v gimnazijo, je v njem, še mladeniču, vzkipelo sree in neustrašeno je odgovoril: »Da bom duhovnik«.

Ko je končal nižjo gimnazijo, ga je božja roka vodila še dalje. France je vstopil v kapucinski red in bil 12. avgusta 1926 preobtečen pod redovnim imenom Gabriel.

Kimalu po noviciatu je šel študirat v inozemstvo. V Innsbrucku je dovršil višjo gimnazijo in se vpisal v tamošnje bogoslovno učilišče. Tu pa ni vztrajal dolgo, kajti pojavili so se začetki bolezni. Kapucinski provincial ga je poklical nazaj v Slovenijo, da bi svoje študije nadaljeval v Mariboru. Tako je bil leta 1933 vpisan v mariborsko bogoslovje. Samo eno si je želel — da bi mogel priti še do svojega tako zaželjenega cilja, potem pa tudi rad umrje, če trebac. In res. Leta 1934 je bil 8. julija posvečen v mariborski stolnici. Potem je hitel ovenčan s krono duhovniškega reda v Sv. Peter in tam daroval prvo daritev.

Bil je ves srečen, da je dosegel hrepenenje svoje mlade dobe. Toda te sreče na žalost ni užival dolgo. Po novi sv. maši je študiral še eno leto v Mariboru, potem pa je moral v zdravilišče Golnik. Čeprav mu je bilo precej hudo, je vendar še vedno upal na rešitev. Koliko lepših želja je gojil v svoji duši. Koliko mladostnih idealov, takšnih, kakršnih je polno sree mladega Kristusovega duhovnika, je bilo v njem! Večkrat je dejal: »Imel sem tak načrt, toda — moral sem ga opustiti. Mislil sem, da bom lahko dosegel še to svojega želja, pa je nisem. Skoraj da sem pripravljen...«

Prišel je z Golnika v Studence. Vdan v božjo voljo, je ta mladi duhovnik gledal, kako mu tonejo vsi njegovi načrti, ki so mu bili sveti. In ko je prišel Marijin maj, je zadnje, kar je imel — svoje življenje — daroval Njej, ki jo je iz dna duše ljubil — svoji nebeski Materi. Jutranji Marijin zvon je spremljal dušo redovnika-duhovnika pred božji prestol.

Marija, majska Kraljica, bodi mu zagovornica!

Belgrajske vesti

Belgrad, 9. maja. Današnji sofijski časopisi objavljajo izjavo, ki jo je dal g. dr. Janjič, ki se je v času svojega desetdnevnega bivanja v Sofiji sestal z uglednimi bolgarskimi politikmi, s katerimi je govoril tudi o potrebi proučitve vprašanja sklenitve carinske unije med Jugoslavijo in Bolgarijo. Dr. Janjič je dejal, da bo do tega pogajanja v kratkem prišlo in da bo za ta pogajanja služila za temelj konvencija, ki je bila sklenjena leta 1905.

Belgrad, 9. maja. V Kraljevem je prišlo do avtomobilske nesreče. Avtomobil zastopnika tvrdke Ford je zdrčel 10 m globoko v reko Vrbas. K sreči je avto priletel na kolesa in so potniki odnesli le lažje poškodbe.

Belgrad, 9. maja. M. Zveza za varstvo otrok je privedla danes v okviru otroških dni velik spreved šolske mladine po belgrajskih ulicah. — Spreved, v katerem je bilo nad 10.000 šolske mladine, se je ponjkal od Kalemegdana proti Slaviji ter je na Terazijski hrib mimo ministra za telesno vzgojo naroda g. dr. Rogliča.

Motorno kolo v kolesarki

Ena ženska mrtva — trije nevarno ranjeni

Ljubljana, 9. maja.

V Poljanski dolini, na razcep cest v Trato in Hotavlje, se je danes ob 2 popoldne pripetila huda prometna nesreča, ki je takoj zahtevala smrtno žrtev mladega dekleta, medtem ko tri druge žrtve trpe v ljubljanski splošni bolnišnici, oziroma v svojem domu.

Znani sportnik Slavko Jesenovec, monter iz Kamnika, doma z Vrhunike, ki si je pridobil v slovenskem sportnem življenju že precej znano ime, se je danes odpeljal s svojim motornim kolesom v Ziri, na motorno kolo pa je sprejel še 31-letnega mesarjevega sina Blaža Podgorška iz Kamnika. Oba sportnika sta vozila po gorenjskih cestah. Na omenjenem razcepju pa sta jima privozili nasproti dve dekletu na enem kolesu. Jesenovec je vozil pravilno, zdli se pa, da dekletu nekako nista obvladala kolesa, obenem pa je tam križišče zelo nevarno. Tako se je zgodilo, da sta motorno kolo in navadno kolo, s katerim sta se vozili dekletu, trčila skupaj. Posledica je bila strašna. Oba motociklista sta padla z motornega kolesa, še bolj nesrečno pa dekletu. Prvo deklet se je takoj na kraju nesreče ubilo. Bila je to 19-letna Zofija Jelovčan, kočarska hči s Srednjega vrha pri Hotavljah. Pri padcu ji

je počila lobanja, tako da zanjo ni bilo več pomoči. Pa tudi njena tovarišica, 16-letna dninarica Angela Erzenova iz Srednje vasi pri Trati, je obležala nezavestna na cesti. Enako sta obležala na cesti nezavestna oba motociklista Jesenovec in Podgoršek. Erzenova si je zlomila pri padcu obe nogi in je dobila hude poškodbe na glavi, Jesenovec pa je dobil pretres možganov. Blaž Podgoršek pa je dobil hude poškodbe na desni strani in je verjetno, da si je tudi pretresel možgane. Nekaj zasebni avto je pripeljal vse tri ponesrečene v ljubljansko bolnišnico. Zdravniki so takoj vse tri ponesrečene operirali, vendar je Jesenovec še nezavest in se je bati za njegovo življenje. K zavesti je prišla Erzenova, ki je vsa potolčena in trpi velike bolečine. Zdravniki upajo, da ji bodo rešili življenje. Podgoršek je tudi nevarno ranjen, vendar pa je zaradi svoje močne narave lažje prenesel nevarne poškodbe ter je po operaciji v bolnišnici takoj odšel domov. V bolnišnici so namreč nevdržne razmere in leži po dvoje ali troje bolnikov na eni postelji in zato je Podgoršek rajši odšel domov, kjer bo ostal v oskrbi, če ne nastopijo komplikacije, nakar bi se moral vrniti v bolnišnico.

Avtomobil v motorno kolo

Maribor, 9. maja.

Na cesti med št. Janžem in Ptujem je danes okoli 18 drel avtotaksi št. 2-2411 in se zaletel v motorno kolo s prikolico, ki ga je vozil trgovec Smech z Radvanjske ceste. V prikolici je imel zeno z otrokom. Pri trčenju je dobil najhujše poškodbe

Smech, kateremu je zdrobilo nogo, dočim sta žena in otrok kakor po naključju ostala nepoškodovana. Motorno kolo je popolnoma zdrobljeno. Ptujski reševalci so poškodovanega trgovca prepeljali v mariborsko bolnišnico.

25 letnica osvoboditve južne Srbije

Skoplje, 9. maja. m. V okviru velikih jubilejnih slavnosti, ki se prirejajo ob priliki 25-letnice osvoboditve južne Srbije, je predsednik kr. vlada in zunanji minister g. dr. Stojadinović položil v navzočnosti več članov kr. vlade temeljni kamen za veliki jez v soteski reke Treske za močno vodno električno centralo, ki jo gradi skopljanska mestna občina. Predsednik vlade je z ministroma Stošovičem ter Letico prispeval v Skoplje ob tri četrti na 10. Na železniški postaji so ga pozdravili ban vardarske banovine Svetislav Paunović z vsemi načelniki in višjim uradništvom banske uprave, poveljnik III. armadne oblasti general Ječmenič z generaliteto in častniškim zborom, župan skopljanske občine Panta Jovanović, konzularni zbor ter več narodnih poslancev.

Tekom današnjega dne je bila soproga predsednika vlade za botro tretjemu letalu skopljan-

Belgrad, 9. maja. m. Na današnjem obnem zboru Zveze trgovskih združenj je več govornikov v svojih govorih ostro nastopilo proti kartelom ter invaziji tujega kapitala v naši državi. Vsi govorniki so nastopili enotno tudi proti odpiranju velikih trgovskih hiš.

Niš, 9. maja. m. V okviru protituberkuloznih dni je bil danes tukaj odprt prvi protituberkulozni ekspanzer v moravski banovini.

skega Aero-kluba. Prosvetni minister Dobrivoje Stošovič je bil boter zastavam, ki so jih prejeli mladinski pododbori Aero-kluba. Opoidne se je dr. Stojadinović s spremstvom odpeljal v sotesko reke Treske ter je tam položil temeljni kamen za velikanski jez, kjer bo zgrajena velika električna centrala, ki bo dobavljala električno energijo skopljanski mestni občini. G. dr. Stojadinović je danes prisostvoval tudi slavnosti seji 77. distrikta R. I.

Parlamentarci Male zveze

Belgrad, 9. maja. m. Češkoslovaški parlamentarci ter nekaj rumunskih parlamentarcev so se odpravili danes z ladjo »Kraljica Marija« na izlet v Smederevo, kjer je bila njim na čast svečana seja občinskega odbora. Na seji jih je pozdravil predsednik smederevske občine dr. Stefanović. Za pozdrave se je zahvalil v imenu češkoslovaških parlamentarcev predsednik češkoslovaškega senata dr. Sokoup, v imenu parlamenta pa dr. Maly-petr. Zvečer se bodo češkoslovaški parlamentarci vrnili v Belgrad, nato pa bodo odpotovali v Prago. Večina rumunskih parlamentarcev je že odpotovala v Bukarešt.

Julijska krajina - milijon ljudi

Gazetta Ufficiale, ki je uradni list kraljevine Italije, je dne 19. aprila 1937 objavila uradne izide ljudskega šteja z dne 21. aprila 1936. Omenili je treba, da italijanska uradna statistika ne vključuje v število prebivalstva vse, ki trenutno prebivajo na ozemlju Julijske krajine, ampak beleži samo tiste, ki imajo v Julijski krajini svoje stalno bivališče, ali kot Italijani imenujejo, svojo "residence". V naslednjem prinašamo te uradne objavljene številke za vse občine, koder vemo, da prebiva v večini ali v manjšinah slovensko, odnošno hrvaško prebivalstvo.

I. GORISKA PREFEKтура (POKRAJINA)

Ajdovščina 6558, Anhuo 3024, Bovec 4213, Breginj 2008, Cerkljo 7909, Col 2061, Cepovan 2043, Črniče 2900, Črni vrh 3456, Dobrovo 2107, Dolenje 2446, Dornberg 4208, Fara 1699, Gorica 46.640, Gradiska 4034, Grahovo 3856, Grgar 3028, Idrija 10.317, Kal 2112, Kanal 4293, Kobarid 6273, Kojško 5681, Komen 4788, Kopriva 4506, Krmini 8154, Marjan 1683, Miren 3031, Opatje selo 2377, Renče 3457, Rihemberk 3349, Romas 4172, Soča 1064, Sv. Lucija 5408, Sempas 2849, Stanjel 1987, St. Vid 2555, Temečna 1462, Tolmin 6095, Trnovo 1423, Vipava 5017, Zagraj 2075.

Vsa pokrajina šteje 200.152 prebivalcev.

II. TRZASKA PREFEKтура

Brinof 968, Bukovje 627, Devin-Nabrežina 4678, Divača-Skocjan 2802, Doberdob 859, Dolina 5206, Duvljuje 1772, Fojan 2394, Gradež 6005, Hrenovice 2495, Košana 1637, Lokev 1153, Milje 12.028, Postojna 6596, Ronke 6608, Senožeče 1398, Sežana 3512, Slavina 2272, Starancan 2415, Sv. Peter ob Soči 1616, Škocjan ob Soči 4267, Šmilh 1952, Štija 768, St. Peter na Krasu 3606, Tomaj 1645, Trst 248.379, Tržič 19.634, Turjak 1986, Veliki Repen 945, Zgonik 1392.

Vsa pokrajina šteje 351.595 prebivalcev.

III. VIDEMSKA PREFEKтура

Ajel 2184, Campolongo al Torre 1670, Chiopris-Viscone 866, Crvinjan 6486, Naborjet 1597, Ogled 9495, Ponteba 3703, Ruda 4555, San Vito al Torre 1565, Trbič 6253, Visco 680.

Vsa pokrajina šteje 39.041 prebivalcev.

BENESKA SLOVENIJA (v videmski pokrajini)

Ahten 3373, Brdo 2288, Dreka 1285, Fojda 4471, Grmeki 1543, Neme 4405, Praprelo 2041, Puler 3681, Ravenna 2994, Rtin 4985, Sovodnje 1867, Srednje 1722, Sv. Peter 3077, St. Lenard 2222, Tepana 3023, Torjan 3234.

Beneska Slovenija skupno 46.211 prebivalcev.

IV. PULJSKA PREFEKтура

Bale 2557, Brioni 310, Barban 5366, Boljun 3843, Buje 7293, Buzet 10.222, Cres 7570, Crni vrh 3242, Dekani 6808, Grožljan 3977, Hrpelje-Kozina 2399, Izola 9711, Kanfanar 3894, Koper 11.995, Labin 16.973, Lanišče 3480, Mali Lošinj 6856, Marzette 3518, Motovun 6992, Nerezine 1904, Novigrad 2517, Oprtalj 5709, Osor 1047, Pazin 19.094, Piran 15.117, Plomin 4687, Poreč 12.036, Pula 46.259, Roč 2743, Rovinj 10.928, Svet Vinčanat 3445, Sušnjeva 2158, Šmarje 4820, Tinjan 4268, Umag 7112, Veliki Lošinj 1992, Višnjan 5071, Vižinada 4998, Vodnjan 11265, Vrsar 5565, Zminj 5891.

Vsa pokrajina šteje 294.492 prebivalcev.

V. RESKA PREFEKтура

Iirska Bistrica 5588, Jablanica 3106, Jelšane 3363, Klana 2167, Knežak 3727, Lovran 4215, Materija 4209, Matulje 8427, Mošćenice 3043, Podgrad 7180, Prem 1455, Reka 53.896, Volosko-Opatija 8642.

Vsa pokrajina šteje 109.018 prebivalcev.

VI. ZADRСКА POKRAJINA

Lastovo 1945, Zadar 20.055.

Skupno 22.000 prebivalcev.

PREBIVALSTVO VSE JULIJSKE KRAJINE: 998.301 prebivalcev.

Statistika na žalost ne razločuje med italijanskimi državljanji italijanske krvi in plemenškega porekla in državljanji slovanske narodnosti.

Po podpisu prijateljske pogodbe

Potrpite. Od več strani smo dobili vprašanje, kakaj ne navedemo točno, v čem obstoje navodila, ki jih je po besedah italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana ob priliki podpisa prijateljske pogodbe z Italijo v Beogradu dne 25. marca 1937 italijanska vlada izdala in ki naj zaščitijo nekatere pravice slovenske in hrvaške narodne manjšine v Julijski krajini. Svojim bravcem sporočamo, da nam besedilo tistih navodil ni znano, da pa se praktično izvajanje teh navodil sedaj proučuje, pri pokrajinskih oblasteh v Julijski krajini, kar samo po sebi razumljivo zahteva nekaj časa. Nekateri olajšave pa so bile itak že dane in se njih dobre posledice že čutijo po deželi. Vprašanje manjšinskega lista, vprašanje manjšinskih šol in uporabe manjšinskega jezika pred oblastmi pa spada v ono vrsto vprašanj, o katerih smo rekli, da se njih praktična izvedba še le proučuje. Rešena bodo v doglednem času.

V Trebah pri Trstu je bilo, kot poroča »Istra« aretiranih sedem oseb, med njimi tudi cerkovnik. Obtožnica navaja, da so razobesili rdečo zastavo. Toda oblasti stvar strogo preiskujejo, ker obstoja upravičen sum, da gre za izzivanje neodgovornih ljudi, ki bi radi ustvarili nerazpoložene in nezupanje med ljudstvom ter tako otežkočili izvajanje olajšav, ki bi jih osrednja vlada v Rimu po podpisu prijateljske pogodbe z Jugoslavijo rada izvedla. Če je temu tako, bodo izzivači, tako je zatrdila oblast, najstrože kaznovani.

Iz konfinacije so se vrnilo med drugimi Aleksandar Brajič, Laza Brajič in Nikola Vučetič, vsi iz pravoslavne vasi Peroja, ki so bili konfinirani leta 1935. V Pazinščini pa se je te dni vrnilo iz konfinacije sedem oseb.

K oskrbnitvi župne cerkve v Barkovljah smo že izvedeli; Ponoči od 14. na 15. aprila so neznan storilec oskrbnili župno cerkev v Barkovljah pri Trstu. Razbili so neko okno in naslikali v cerkvi erp in klavdio. Po cerkvi so bile tudi sledi rdečih kapelj, ki pa po sodbi očitvidce niso od krvi. V celoti ni bilo velike škode, velik pa je bil daleč naokrog vtis novice, ki zopet dokazuje, kako so razmere v tej nesrečni župnici zastrupljene. Govorilo se je, kot o razbitih oltarjih, obglavljenih kipih, krvavih sledovih in napisanih grožnjah. — Oblastva se zadržuje rezervirano. Med ljudstvom je mnenje, da so to reči vzpizorili znani barkovljski nemirneži. Aretirali so bivšega cerkovnika Andreja Pertota, ki se je bil za veliko noč vrnil iz konfinacije. Oblastva bi pač bolje storila, če bi obrnila pozornost na prave krivce barkovljskih zmed, saj jih ves Trst pozna.

V zvezi z dogodkom v barkovljski cerkvi so v nedeljo, 18. aprila zaprli domaćina Marija Živca pd. Skržaka, Zaprli so tudi Franca Pertota, brata bivšega cerkovnika Andreja, ki je že zaprt.

Cerkvene vesti

Na ozemlju reške škofije so bile ustanovljene in državno priznane nove župnije namesto prejšnjih vikarijatov in kuracij. Nove župnije so: Podgraje, Zagorje, Podgrad, Pregarje, Slivje, Matulje, Rukavac in Brčud. Cerkveni patroni teh župnij oz. župnih cerkva so sledeči: v Podgrajah Karmelska M. B., v Zagorju sv. Helena (tu Zagorje je dom Vilharjevih »Zagorskih zvonov«), v Podgradu sveti Ciril in Metod, na Pregarjah sv. Lavrencij, v Slivju sv. Martin, na Matuljah Kristus Kralj, v Rukavcu sv. Luka, v Brčudu Brezmadežna. Naj bi izpolnjena cerkvena organizacija pripomogla k vedno lepšemu procvitu verskega življenja v novi škofiji.

Hišnim prelatom Nj. Svetosti sta bila imenovana v Trstu kanonik Ziani in mons. Kratzig Bruno. Z naslovom monsinjora je bil odlikovan Ivan Grego, župnik pri Sv. Antonu Novem v Trstu. Za župnika v Rojanu je bil instaliran Fran Drius, bivši urednik katol. tednika »Vita Nuova« v Trstu.

Duhovniške vesti iz goriske nadškofije. Gospod župnik in dekan Jakob Rejce v Solkanu je po 45 letih službi stopil v pokoj. G. Rejce je služboval okrog 25 let v Solkanu, prej je pa vrsto let župnikoval v Cepovanu. Bil je prijatelj našega nepozabnega Simona Gregorčiča in se je v mladih letih tudi sam knjižno-udeležoval. Naj še dolga leta mirno uživa zasluženi pokoj. — Gosp. župnik Valentin Batič v Podbrdu je po dolgih letih nupornega službovanja v tolminskih hribih odšel na župnijo Vrhpolje pri Vipavi. Na njegovo mesto v Podbrdu je nanežen kot upravitelj g. Stanko Vrtovec, kaplan v Tolminu. — G. Ivan Jane, župnik na Colu nad Vipavo, ki je že pred časom šel v pokoj, je sedaj po 30 letih zapuстил lepo občino duhovnjico in se preselil v dolino, v St. Vid pri Vipavi, kjer bo užival zasluženi pokoj bolj v miru. V St. Vidu pri Vipavi živi v pokouju že dolgo vrsto let g. Rebolj, najstarejši duhovnik Julijske krajine. Col bo začasno upravljal gospod podkrajski.

Gospodarski položaj koroških Slovencev

»Koroški Slovenec« poroča:

Šmilhelekega gospodarskega zborovanja na zadnjo nedeljo v aprilu se je udeležilo nad 200 gospodarjev spodnje Podjune. Govornikom, kanonikom msgr. V. Podgorcu, živnozdravniku dr. Siencniku in posestniku g. Antonu Grilu, se je ob stvarnih izjavah o gospodarskem položaju in potrebah našega kmetijstva posrečilo, da je zborovanje, pritejeno po Slovenski prosvetni zvezi, izvenlo v vzorno složnost naših kmetijskih vrst. Gospodarske potrebe slovenskega kmetijstva so zborovalci zajeli v posebni resoluciji, katere je bila izročena pristojnim krogem v deželi in državi in jo v naslednjem podajamo:

1. Kmečko prebivalstvo slovenskega dela dežele trpi z ostalimi kmeti dežele vred težko silo. Na koroškem je več prisilnih uprav kmetijskih posestev, kakor v vseh drugih deželah skupaj. Temu žalostnemu pojavu nikakor ni krivo pomanjkanje naravne sposobnosti ljudstva, marveč v največji meri težke gospodarske prilike.
2. Prvi vzrok težkega položaja je v preobremenitvi kmetijstva po javnih bremenih. Trajno nevezdrženo je, da mora kriti potrebe dežele in občin izključno samo zemlja.
3. Velik vzrok silne stiske je v stanovanjski zaščiti. Pred stanovanjsko zaščito je bil davčni donos hišnih posestnikov v mestih za državo najvišji dohodek. — V obliki blagovno-prometnega davka je moralo del izpadlega mestnega davka

Zadnja pot Ferd. Kraigerja

Ob ogromni udeležbi smo spremili k počitku gospodarja Zlokarijevega posestva, dolgoletnega globaškega župana, zaslužnega bivšega deželnega poslanca in bivšega predsednika političnega in gospodarskega društva. Tako veličastnega pogreba sedanjí stebenski rod še ni videl. Rajni je bil po vsej deželi znan, zato so prihili na njegov pogreb iz vseh krajev, da mu izkažejo zadnjo čast in molijo za pokoj njegove duše. Došlo je devet duhovnikov, med njimi rajnega nečak sveški župnik g. Ruprecht, okrajno glavarstvo je bilo zastopano po g. dr. Nedvedu, navzoči so bili še g. dr. Petek, g. šolski nadzornik Možnik iz Jugoslavije in še vrsta odličnih pogrebcev. Iz Šmilhele je došla gasilska godba, navzoči so bili domači gasilci, šolarji z učiteljskim zborom. Šmilhelski moški zbor je pel žalostinke ob domu in grobu ter med sv. mašo, katero je daroval g. župnik Ruprecht. Kondukt in pogrebne obrede je vodil domači g. dekan Kindman, ki je imel prvi nagrobni in poslovljni govor. V njem je slikal rajnega kot slovenskega rodoljuba, vzornega katoličana in odličnega gospodarja. Orisal je njegovo trpljenje, ki ga je spremljalo skozí vse življenje. Rajni je imel izredno srečo, da ga je teden dni pred smrtjo obiskal prevz. pomožni škof dr. Rohrercher, ki je bolnika ljubezno nagovoril, tolažil in mu podelil škofovski blagoslov. Nekaj ur pred smrtjo so mu podali neko jed, a je pomenljivo z nasmehom izgovoril besede: »Tam na drugem svetu me čaka bolj odlična jed!« — Na rajniku se je uresničeval pregovor: Kogar Bog ljubi, ga obiskuje s križem. G. dekan je v poslovljnem govoru še poudarjal, da je izgubil z rajnikom odločnega farana in prijatelja, ki se je vsedkar potoeval za čast in ugled slovenskih duhovnikov. — Drugi nagrobni govor je imel g. župnik Poljanec, ki je v navdušenih besedah proslavil rajnika kot odločnega, a vedno zmernega boreca za pravice koroških Slovencev in deželnem zboru, kjer sta skozí tri leta skupno zastopala svoje ljudstvo. Mnogo zaslug je bil pokojnik stekel v družbi tudi že rajnega poslanca Grafenauerja. Rad je pomagal, kjer je le mogel. — Mi vsi, ki smo pokojnika poznali, ga bomo ohranili v najboljšem spominu. Zeni in sorodnikom naše najiskrenejše sožalje, rajniku pa večni mir!

„Gib buseja grosateju“

Svoječasne vrstice v našem listu proti posmehljivim besedam o naši govorici so vzbudilo obilo navdušenja. Tako je prav! Proti naši govorici ne dovoljujemo nobenega očitka in sami so bomo odsej še bolj trudili, da bo naša beseda čim bolj čista in domača. — Sedaj pa nekaj o drugi »weltšprah«, ki jo širijo naši neprijatelji in je vsega pomilovanja vreden pojav v vrstah naših nezavednih bratov in sester.

V naši pretežno nezavedni vasi tik Celovca govoriyo mnogi ljudje jezik, ki je menda na svetu

Skupni nastop krojačev

Na seji eksekutive združenj krojačev in krojačic dravske banovine v Celju so se obravnava pereča vprašanja določitve minimalnih mezd. Člani odbora so se postavili na stališče, da je smatrali sedanje mazde kot nekako osnovo, katero je treba, podprto s primernimi argumenti, predložiti merodajnim oblastvom. Prizadeti mojstri smatrajo za potrebno naglasiti, da uvidevajo potrebo reguliranja mezd na zakonski osnovi, vendar pa nikakor ne bi mogli pristati, da se sedanje maksimalne mezde kakorkoli zvišajo, ker bi to ogrozilo že itak težavni obstoj obrti. Socijalne prilike delavstva v legalni obrti še izdaleka niso izpod socialno znosnega povprečja, pač pa delavstvo v velebrih raznih konfekcijskih industrij ni dovoljno zaščiten. Položaj srednjega in malega obrtnika je že itak omajan, to pa vsled tega, ker se naložajo od vseh strani samo dolžnosti, ne priznavajo mu pa nikakih pravic.

Zahtevalo se je, in se bo ta zahteva na pristojnem mestu tudi predložila, da se pomisli nekoliko na zaščito malega obrtnika ter da se gotove določbe obrtnega zakona, posebno pa § 361 o. z. č. ne ukine, vsaj toliko omili, da bodo prisilna združenja imela pravico, izdajati ravnalne minimalne cenike. Konstituiral se je ožji izvršilni odbor, ki bo vsa pereča vprašanja, tičejoča se vitalnih potreb krojaške stroke, na merodajnih mestih zastopal enotno za vso dravsko banovino.

Člani eksekutive so se postavili na stališče, da je sedanje stanje vajencev v dravski banovini bilo že dovoljno socialno zaščiteno in energično odklanjajo vsa nova bremena v tej smeri. Smatrajo za potrebno naglasiti, da je zakonodajalec premalo upošteval različna značenja posejnih obrti in ni razlikoval, kje zamore vajenec že z golim manualnim udejstvomajem biti koristen V naši stroki, ki prehaja iz običajnega šablonairanja, počasi a vztrajno v nekako umetnostno obrt, vajenca nikakor ni smatrali kot pomoč, temveč kot »učenca«, ki ga je treba nečesa »naučiti«. Sklenjeno je, odpustiti k bankski upravi ožji odbor eksekutive kot deputacijo, ki naj posreduje, da se predmetna odločba uredbe o minimalnih mezdah razmeram primerno uredi.

V celoti je seja dokazala živo voljo in interes po skupnem nastopanju v vseh vprašanjih, ki so skozí vsa zadnja leta bila obravnavana v ozkem lokalnem delokrogu, kar je imelo za posledico nepopolno razumevanje težej oblačilne stroke in je oblasti deloma zavajalo do individualnih odločitev.

prevzeti kmetijstvo. Kmetje želijo zato, da se stanovanjska zaščita odpravi in mesta prilagodijo h kritju javnih potreb, kot je to pravilno.

4. Na posejnih tleh, koder bivajo Slovenci, se že od nekdaj prideluje krompir v velikih množinah. V predvojnem času se je izvažal v Italijo in Trst. Danes izvoz ni več mogoč, zato je obžalovano, da se deželni zvezi kmetijskih združenj ni posrečilo ustanoviti v Dobri vasi in Pilberku zadrudne tovarne za žganje krompirja.

5. Splošno obučevanje podjunskega kmetijstva je vzrok, da so postala navidez nizka socialna bremena neznošna. Kmetijstvo delavstvo, ki bi sicer našlo zaposlitev doma, mora iskati kruha drugod. Zalosten in hkrati opasen je pojav številnega odseljavanja kmetijskih delavcev v Nemčijo, kot je to opažati v zadnjem času.

6. Zaradi šolstva, vodenega v nedomačem, tujem duhu, se ljudstvo ne more več posluževati gospodarskih činikov; oddod velika gospodarska zaostalost tega ozemlja, ki ni več kos rastočim dajatvam.

7. Socialna bremena v današnji obliki množijo v izredni meri brezposelnost. Zato bi bilo treba dodatno najemanje kmetijskih delavcev pragnosti za zavarovanje preste, če država ali dežela zavarovanjskih stroškov ne bi mogli nositi. Na ta način bi našli kmetijski brezposelniki v velikem številu spet kruha in dela.

najsvojevrstnejši. Tale prizorček se je nedavno nudil mojim očem:

Oče in mali sinček, ki še trga hlače na šolskih klopetih, sta se sešla pri dedu. »Gib di hand grosateju,« pozove oče sinka. Sinko štiri, kar mu je ukazal oče, a njegova pozornost je kmalu pri mački, ki dočleca radovedno opazuje. »Atej, tu grajien munija,« zakliče razigrani otrok. Dedek z vidno nevoljo posluša pogovor v čudni mešanici, pa ponudi vnučku kos kruha, da bi ga pridobil zase. Oče nato sinku: »Boš pa bita naredov!« Ob slovesu poučuje nadbudniti oče sina: »Adolf, gib buseja grosateju.« »Grosateju,« nikakor zadivljen nad lepm svojim imenom, seže sinu in vnuku v roke in se žalosten obrne v stran.

Sličnih prizorčkov iz vrst naših nezavednih bi lahko našli poljubno in je navedeni med bolj nedolžnimi, četudi mora vsakogar, ki ve ceniti materino govoricco in dolžnost njenega spoštovanja zaboleti v srce. To so sadovi pomenčevanja. In trpko je pri tem to, da so pomenčevalci redno tudi med posmehovaleci govoricco, katero ustvarjajo. »Koroški Slovenec«.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek, 10. maja: 12.00 Majniški sprehod (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Citraste in mandolinistične točke (plošče) — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Zdravniška ura: O sladkorni bolnici (g. dr. Ivan Matko) — 18.20 Glaszov: Stenka Razin, simfonična pesnitev (plošče) — 18.40 Maksim Gorkij (g. dr. Nikola Preobraženski) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Beograd v ilirskem pokretu (dr. L. Nevestič) — 19.50 Zamitovosti — 20.00 Rezervirano za prenos — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Zvoki v oddih (Radijski orkester).

Torek, 11. maja: 11.00 Solska ura: Kdo je naš največji sovražnik (predava v mlad. zaščitem smislu g. V. Jarodlič) — 12.00 Virtuoz (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Radijski orkester — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Pesni iz Istre — 18.40 Pregled današnjega stanja islama (g. urednik Fr. Terseglav) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Mestroviljev Vidovdanski hram (Branko Mašič, knjiž.) Zagreb — 19.50 Zabavni zvočni tednik — 20.00 Gotovae: Koleda (plošče) — 20.20 Violinski koncert Roberta Schumana s spremljevanjem Orkestral. društva Glasbene Matice. — Uvodno besedo bo govoril g. prof. L. M. Škerjanc. — 22.15 Lahka glasba (Radijski orkester).

Drugi programi

Ponedeljek, 10. maja: Beograd: 20.00 Romunski večer — 21.00 Poljudne pesni — 22.30 Radijski orkester — Zagreb: 20.00 Cel. koncert — 20.30 Večerni koncert — 22.20 Plesna glasba — Dunaj: 19.25 Cavalleria Rusticana — 22.20 Radijski orkester — Milan-Trst: 20.40 Pestra glasba — 21.00 Vokalni in instrumentalni koncert — 22.15 Plesna glasba — Rim-Bari: 21.00 Vokalni in instrumentalni koncert — 22.25 Gledališki večer — 20.10 Brnska filharmonija — 22.20 Plošče — Varšava: 20.25 Violonello — 21.00 Iz Hiscovnih dram — 21.50 Plošče — Berlin: 20.10 Vojaška godba — Vratislava: 20.10

FOTOAMATER

Snemanje z infra-rdečimi žarki

Bela, našim očem zaznavna dnevna svetloba, je harmonična mešanica vseh barv ter je samo majhen del mnogo splošnejšega in obsežnejšega kozmičnega žarenja. Vidni svetlobni žarki, iz katerih je sestavljena, so najčistejši v barvnem traku sončnega spektra, ki ga dobimo potom razklona svetlobe z optično prizmo. To je vidni del spektra. Na obeh njegovih skrajnih polih ležijo žarki, ki jih naše oko ne zaznava kot svetlobo. To so nevidni, za naše oko stemni žarki. S skromno brojno-srebrno emulzijo moremo vidno registrirati tudi te žarke. Ultravioleto, ki ležijo onstran vijoletnega dela vidnega spektra, registrira zelo močno vsaka fotografska emulzija. V novejšem času pa se je posrečilo dobiti barvne snovi, ki napravijo emulzijo občutljivo tudi za nevidne toplotne ali infra-rdeče žarke, ležeče tostran vidnega rdečega dela spektra. Tako je obogatela fotografija z novo pridobitvijo: za možnost snemanja na novih valovnih dolžinah, nevidnih svetlobnih žarkov.

Kakšne so možnosti snemanja z infra-rdečimi žarki?

Infra-rdeči žarki so dolgovalovni žarki ter se kot takšni razlikujejo od žarkov krajših valovnih dolžin po lastnosti, da se širijo neovirano tudi skozi atmosferično soparico.

Na tej lastnosti infra-rdečih žarkov temelji fotografiranje s soparico zastritih pokrajin z infra-rdečo emulzijo, ki uporablja takšne, le v obrisih vidne ali sploh nevidne pokrajine tudi na velike daljave z vso določenostjo. Seveda ne smemo pri tem zamenjati atmosferične soparice z navadno meglo ali oblaki, kajti posnetek na daljavo skozi meglo z infra-rdečimi žarki ni mogoč. To najbolje dokazuje dejstvo, da pričara infra-rdeči posnetek na ploščo prav lepo in določeno oblake, ki so bili na nebu komaj vidni. V neki meri je mogoče iz ločiti soparico v atmosferi tudi z uporabo rdečega filtra in panhromatskega tvoriva, ki je močno občutljivo za dolgovalovne rdeče žarke, vendar je dosegljiv popoln uspeh le z infra-rdečo emulzijo.

Tudi koža človeškega telesa ne predstavlja infra-rdečim žarkom nobene ovire. Če osvetlimo z njimi na pr. roko in napravimo njen posnetek z infra-rdečo ploščo, dobimo točno sliko pod kožo ležečega omrežja krvnih žil.

Tovarne izdelujejo različne infra-rdeče plošče in filme, ki se razlikujejo medsebojno po stopnji senzibilizacije in posamezne valovne dolžine infra-rdečih žarkov. Poleg občutljivosti za te žarke imajo vse večjo ali manjšo občutljivost tudi za žarke krajših valovnih dolžin, kakor so pač senzitivne. Zaradi tega moramo uporabljati pri snemanju posebne infra-rdeče filtre, ki absorbirajo skoraj vse vidne žarke spektra, zlasti vse kratkovalovne, in prepuščajo samo očem nevidne infra-rdeče in vidne rdeče ter deloma oranžne žarke. Svetlobne vrednosti barv podaja infra-rdeča emulzija bistveno drugače kot običajne ortohromatske ali panhromatske emulzije. Tako upodablja rastlinsko zelenje pretirano svetlo in modrina neba mnogo pretemno. Zelena listje reflektira namreč mnogo infra-rdečih žarkov ter ga podaja zaradi tega ortohromatsko tvorivo pretmno, infra-rdeče pa presvetlo, dočim je upodobljeno nebo pretmno, ker je izločen s filtrom vpliv kratkovalovnega vidnega spektra in vpliv ultravijoletnih žarkov.

Lastnost infra-rdeče emulzije, da napačno podaja barve po njihovih svetlobnih vrednostih, uporabljajo v kinematografiji, pa tudi v navadni fotografiji za pseudo-posnetke v mesečini (nočno-temo nebo!), ki so napravljeni seveda pri dnevni svetlobi.

Kako registrira infra-rdeča emulzija navzočnost infra-rdečih žarkov, nam najbolje kaže pokaznik, ki ga lahko vsak napravi. V popolnoma zatemnjeni sobi vključimo tok na močan reflektor ter popolnoma zasremo njegovo svetlobo s tako zvanim črnim filtrom, ki prepušča samo infra-rdeče žarke. Če potem eksponiramo in razvijemo ploščo, bo zabeležila v prostoru, kjer je vladala za naše oko popolna tema, navzočnost infra-rdečih žarkov ter bo v razvijalcu poelnela.

Običajni objektivni niso korigirani za snemanje z infra-rdečimi žarki. Zaradi tega moramo pri snemanju upoštevati lastnost teh žarkov, da se lomijo drugače kot vidni rumeno-zeleni žarki in da je njihova goriščna razdalja nekoliko daljša od razdalje, na katero so običajni objektivni korigirani. Zaradi tega moramo potem, ko smo ostrino ustanovili, iztež kamere nekoliko zdaljšati, in sicer za cca 1/200 goriščne razdalje. Tolikšna je namreč fokalna diferenca infra-rdečih žrkov.

Določanje osvetlitvenega časa je težko in nesigurno, ker infra-rdečih žarkov ne vidimo in tako nimamo pravega merila za njihovo intenzivnost. Zaradi infra-rdečega filtra je izguba na svetlobi precejšnja in čas osvetlitve dokaj dolg — pri posnetkih šibko zastritih pokrajin in daljav približno 20 krat daljši kot takšen posnetek na plošči, ki ima občutljivost 8/100 DIN. Pri močnejše zamgle-nih pokrajinah je potrebna še daljša osvetlitev. Vsekakor je nekaj praktičnih izkustev za pravilno določanje ekspozicije zelo koristno. Najsigurnejše vozi, kdor osvetljuje nekoliko bogateje — pravilo, ki velja splošno za vsa fotografska snemanja!

Plošče je vlagati pri popolni temi, razvijati pa šele potem, ko smo jih vsaj dve minuti desenzibilizirali v rumenem ali zelenem pinakryptolu, in sicer v krepko delujočem razvijalcu, na pr. v glicinu 1:4. Po desenzibiliziranju smemo zaradi kontrole pri razvijanju vključiti zeleno luč.

Pri slikanju na daljavo najbolj izkoristimo infra-rdečo emulzijo, če uporabljamo tele-objektiv ali pa vsaj dostavno lečo, ki gorišnico primerno zdaljša.

Naša društva

Foto-klub Ljubljana. V torek, dne 11. maja sklopiščno predavanje »Po slovenskih dobrih in višavah«, s 100 diapozitivi po delih najboljših klubovnih člapov. Predavatelj K. Kocjančič. Isto predavanje v petek, dne 14. maja v Celju pod

Nedeljski sport

Jugoslavija A : Madžarska A 1:1

Belgrad, 9. maja. Po šestletni prekinitvi sta se danes na igrišču Hungarie sestali nogometni državni reprezentanci Jugoslavije in Madžarske. Zadnja tekma med Jugoslavijo in Madžarsko v letu 1932 se je končala z zmago naših v Belgradu s 3:2. Današnja tekma je bila zaradi tega re- vanžna tekma za Madžare. Zanimanje za tekmo je bilo zlasti veliko zaradi poraza, ki so ga pretrpeli madžarski klubi v svojih zadnjih tekmah v Jugoslaviji. Naše moštvo je bilo precej oslabiljeno zaradi odsotnosti Marjanovića v napadu, katerega je slabo zamenjal Lojančić. Kljub temu je naše moštvo v postavi: Glaser, Matošić, Higl, Lehner, Jazbee, Kokotović, Tirnanić, Lojančić, Lesnik, Vuja-dinović, Pleše, zaigralo izvrstno, kar velja zlasti za obrambo, ki je s svojo izvrstno igro navdušila gledalce. Izvrstna igra Glaserja in obeh naših brancev ne je rešila poraza. Glaser je branil neverjetno lopo vse najtežje strele, tako da je madžarski speaker na radiu, ki je obveščal mad-

žarsko občinstvo, izjavil, da tako izvrstnega obrambnega tria Budimpešta še ni videla. Naše moštvo je v splošnem igralo dobro. Proti pričakovanju je sorazmerno z ostalimi slabo igral Kokotović, ki je bil v zadnjih liginih tekmah eden izmed najboljših naših igralcev. Lesnik v napadu se ni mogel nikakor uveljaviti z ostalimi ter ni zadovoljil, čeprav je on dal edini gol. Lojančić na levi zvezi pa je bil najslabši igralec. Ostali so igrali dobro, obramba pa, kakor že rečeno, izvrstno. Naši so v 41. minuti prvega polčasa po Lesniku končali z 1:0. Madžarsko moštvo je v 15. minuti drugega polčasa izravnalo. Ob koncu igre so Madžari z vsemi silami hoteli doseči zmago, toda naša obramba je s svojo izvrstno igro preprečila vse njihove kombinacije. Neodločen rezultat predstavlja za nas velik uspeh in reči moramo, da je naše moštvo odlično zastopalo jugoslovanski no-gomet. Tekmo je vodil izvrstno italijanski sodnik Barlesina.

Jugoslavija (B) : Madžarska (B) 3:0

Belgrad, 9. maja. Pred 6000 gledalci se je danes na igrišču Jugoslavije ob izredno lepem vremenu odigrala tekma med drugo garnituro jugoslovanske in madžarske nogometne reprezentance. Naše moštvo je bilo sestavljeno takole: Mrkušić, Belošević, Andjelković, Domoraski, Jazbinšek, Knešević, Glišović, Surdonja, Sekulić, Antolko-vič, Perlić. Naše moštvo je popolnoma zaslužno pre-magalo drugo garnituro madžarske reprezentance. Igra našega moštva v prvem polčasu ni zadovo- ljila, ker je Jazbinšek na srednji krilski črti igral preveč defenzivno. Sekulić pa je bil kot vodja na-pada precej bojevit in neodločen. Sele v drugem polčasu se je naše moštvo uveljavilo in popolnoma razbilo madžarski napad. V obrambi so bili vsi dobri, razen Domoraskega, od katerega je občin- stvo pričakovalo mnogo boljše igro. V napadu je bil najboljši mož Surdonja, ki je gradil celotno igro napadalne vrste in je v glavnem njegova za- sluga, da je naš napad dal drugi polčas 3 gole. Madžari so pokazali lepo tehnično nogometno igro, vendar se njihovo moštvo ni moglo zadostno uve- ljaviti. Tekmo je sodil objektivno grški sodnik Hadeopoulos.

Naši so imeli začetni udarec, vendar so Madžari takoj prevzeli žogo. V peti minuti Perlić krasno napada proti голу in centrira, a Surdonja ostro strelja poleg prečke. Sledijo neprestano na-padi zdaj z ene, zdaj zopet z druge strani, vendar

brez uspeha. Opazilo se je, da so bili Madžari v prvem polčasu neprestano v lahni premoči, kar se je videlo tudi v treh kotih, ki so jih Madžari izsičili.

V drugem polčasu je desna zveza Madjarov takoj v peti minuti ostro streljala, toda Mrkušić v padcu brani. V 7. minuti daje Surdonja Glišoviću, ki lepo centrira, Sekulić ostro strelja z glavo na gol, golman pada, žogo pa odbija s same gol črte desni branilec Madjarov.

V 30. minuti so napadi našega moštva, ki je v neprestani premoči, kronali s prvim golom. Antolko-vič lepo podaja žogo Perliću, ki krasno po zemlji centrira, Surdonja pa v hitrem nalu- tu strelja ostro v levi kot. Občinstvo je bilo zelo navdušeno zaradi lepe kombinacije. Naši igrajo vedno bolje. V 34. minuti krasen napad preko Gliševića, ki izvrstno centrira. Surdonja ostro strelja v gol, golman pa v padcu brani v kot. — Kerner strelja Glišević točno na glavo Antolko- viča, ki sigurno plasira z glavo v levi kot ter daje drugi gol. V 43. minuti po lepi kombinaciji med Perličem, Antolko-vičem in Sekulićem, ki vrača žogo Perliću, slednji daje 3. gol ter doseže končni rezultat 3:0. Kmalu nato je bila igra končana e stalno premočjo našega moštva. Občinstvo je zaslužno zmago naše B garniture burno pozdravilo.

Austria (Cel.) : Ljubljana 2:1 (2:0)

Ljubljana, 9. maja. Ze zadnjič, ko smo s takim veseljem beležili krasen uspeh, ki ga je Ljubljana dosegla v tekmi nad Bascom, smo opozorili na to, da v našem moštvi ni nekaj v redu, ker nam enkrat zaigra tako lepo, drugič pa popolnoma odpove. Žal se to tako pogosto ponavlja zadnje čase, da bodo še oni, ki res ljubijo nogmet in katerim je naš zastopnik v državnih ligi vse, počasi morali izgubiti vero v to, da bomo še kdaj mogli igrati v nogometnem sportu kako vlogo. Današnja tekma nam je to vnovič pokazala in dokazala. Bilo je to sicer prijateljsko srečanje, a vendar glavna priprava za dve zadnji in važni, da ne rečemo najodločilnejši tekmi v letošnjem državnem prvenstvu. Po današnjem nastopu Ljubljane, ne ememo pričakovati nič dobrega.

Vsi, ki so danes odhajali z igrišča, so bili nevoljni, izvemši morda par gostov iz Celovca, ki so spremljali svoje igralce. Prav razočaral je vse gledalce današnji nastop Ljubljane. V prvem pol- času so zaigrali tako klaverno, da elabše že niso mogli. Ni bilo videti nobenega življenja v njih in tudi nobene prave volje do igre niso pokazali. Medklici, ki so jih delali na njih račun nekateri gledalci, so bili res upravičeni, kajti saj oni res ne plačujejo visoke vstopnine zato, da se jim ser- vira potem tak nogomet. Prav slabo so igrali zlasti napad, nekoliko boljše halflinija. Obramba je bila tudi to pot najboljša, vendar tudi teji še pre- cej manjka do one igre, s katero naj bi si Ljub- ljana zasigurala dragocene točke v državnem prvenstvu. Vsi igrajo preveč vsak zase, ni no- benega točnega podajanja in marsikak igralec, zlasti v napadu je samo na to gledal, da se je pri današnji tekmi čimprej znebil žoge. Pri tem ne- kateri prav nič niso pomislili komu so jo oddali in kam. Poleg tega pa manjka ekoraj vsem pravil- nega plasiranja. Prva polovica igre je bila v tem pogledu zelo obupna.

V drugi polovici so pa začeli igrati z večjim elanom in tudi igro je imela vse čase Ljubljana v rokah. Toda kaj pomaga, ko po napad ni vedel kaj naj dela. Tako je okleval pred golom, da so šle najbolj zrele šanse v nič. Bilo je pa poleg tega še polno izredno lepih in zrelih šans, toda žoge so pošiljali med oblake. Vse to gre predvsem na račun napada, ki v tej postavi ne more in tudi ne sme računati na pozitivne uspehe. Večno menja- vanje in neprestani poskusi ne bodo prinesli uspe- hov. Zlasti sedaj, ko stojimo pred tako važnimi odločitvami za naš nogomet, si kaj takega ne bi smeli privoščiti. Teško je sicer res, ker boljšega nimamo, zato je pa treba stvar zagrabiti tam, kjer ne funkcionira in iskati napake tam, kjer v resnici so. S tako igro, kakršna je bila današnja ne bomo mogli v zadnjih dveh prvenstvenih tekmah prav nič napraviti in v tej formaciji tudi ne bomo kos celo precej šibkejšim nasprotnikom, kakršna prideta čez štirinajst dni, odnosno tri tedne v Ljubljano.

Gostje, ki so nastopili danes proti Ljubljani tudi niso pokazali kaj posebnega. Imeli so mnogo več sreče kakor pa znanja za zmago, ki so jo izvojevali napram našemu predstavniku v državni ligi. Prvi polčas so večji del prevladovali oni in so pokazali še precej tehničnega znanja; toda tri- kov, s katerim so dosegli prvi gol, je bilo v drugi polovici konec. Od halfov je najbolj ugaljal Se- reinig, v napadu pa je bil samo notranji trio na mestu. Obramba se je pa v drugi polovici doskoraj zlomila pod večjim pritiskom domačega napada. V splošnem so pa napravili dokaj ugoden vtis in to zlasti v prvem delu igre.

Moštvi sta nastopili v tehle postavah:
Ljubljana: Logar—Šiška, Bertoncely I.—Slapar, Pupo, Bonceli—Janežič, Lah, Makovec, Grintal, Bertoncely II.
Austria: Koltsch—Melisnig, Kroutmaier—Schim- mek, Sereinig, Rieder—Werginz, Brünner, Pon- tasch, Komhofer, Fronck.

O tekmi tole: Začetni udarec je imela Ljub- ljana. Ze v četrti minuti pošlje Brünner žogo v

mežo domačih in stanje se glasi 1:0 za goste. V peti minuti sledi kornar proti Austriji, v osmi pa proti Ljubljani, ki pa eta obo ostala neizrabljena. Ljubljana je šele po dobrem četrt ure oddala prvi strel na gol gostov, ki so bili doslej v precejšnji premoči. V 22. minuti sledi kornar proti Ljubljani, v 25. pa proti Austriji, ki ga niti eni niti drugi niso mogli izrabiti. V 26. mnuti zviša Austrija po Komhoferju na 2:0 v svojo korist. Sledijo še trije korneji proti Austriji in sicer v 27., 33. in 37. minuti, ki domačim niso prinesli nobene koristi.

Drugi polčas so otvorili Avstrijci, toda do- mači so takoj prevzeli vodstvo in že v 4. minuti zmanjša Grintal rezultat na 2:1, ki se do konca ne spremeni več. Domači bolj pritisakajo, kar pa jim seveda ni prineslo nobene koristi, ker je na- pad pošiljal žoge čez vrata ali mimo ali pa je toliko časa okleval, da mu je nasprotnik pobral žogo z noge. Sledi cela serija kornarjev proti Austriji in eden proti Ljubljani, ki tudi niso imeli nobenega vpliva na rezultat.

Tekmo je sodil g. Maccoratti slabo. On bi moral v kali zatreči nečedno obračunavanje med posameznimi igralci v tej »prijateljski« tekmi.

Gledalcev malo.

Predtekm

Ljubljana II : Kranj 8:1

V predtekmi je druga garnitura Ljubljane od- pravila nogometna »Kranja« s hazenskim rezul- tom. Castni gol, ki ga je dal Kranj, je padel iz 11 metrovke.

Sodil je g. Dorčec.

Zagreb, 9. maja. b. Danes je bila tukaj tekma za Davisov pokal med Jugoslavijo in Romunijo. Tekma se je končala z rezultatom 5:0. Palada je v sijajni igri premagal Schmidta s 6:4, 6:3, 5:7 in 6:0, a Punčec je premagal Karalulico s 6:4, 1:4, 6:3 in 6:2.

Hašk : Budaj XI FC 3:1 (0:1).

Mariborski sport

Začetek teniške sezone

Dve visoki zmagi Rapida.

Maribor, 9. maja.

V soboto popoldne se je na krasnih igriščih ISSK Maribor pričelo tekmovalje za državno prvenstvo moštev. Nastopili so gospodje ISSK Ma- ribor :SK Rapidu ter je srečanje končalo s pre- senetljivo visokim rezultatom 1:4. Mariborcem se je očitno poznalo pomanjkanje treninga, ter so nekateri na tem turnirju sploh prvič imeli raket v roki. Rapid, ki ima že daljša časa inozemskega trenerja je pokazal za začetek sezone prav dobro igro. Posamezni rezultati so bili:

Albaneže (M) : Leyrer (R) 9:7, 10:8. Mladi Al- baneže je s težko muko odločil igro v svojo kor- ist, stari Leyrer se je odlično boril.

Holzinger (R) : Škapin (M) 4:6, 6:3, 6:0, v začetku izenačena igra, pozneje pa je prišlo do veljave pomanjkanje treninga pri Škapinu.

Oton (R) : Buliowski (M) 6:3, 6:0, stari za- stopnik Maribora je bil v sezoni prvič na igrišču.

Hitzl (R) : Tončič (M) 6:2, 6:3, udarci Hitzla so odlični, le teknanje mu dela velike težave.

Tekma dvojice: Hitzel-Holzinger (R) : Al- baneže-Škapin (M) 6:1, 6:1, brez velikih naporov zmagovalcev. Vreme je bilo idealno, občinstva pa zelo malo.

V nedeljo so se srečali na igriščih Zelezničarja gospodje Zelezničarja in Rapida. Zmagali so Ra- pidovci brez izgube točke nad mlado, še nerutini- rano sekcijo Zelezničarja: 5:0.

Rezultati:

Leyrer (R) : Massi (Z) 6:2, 6:4, Massi je imel dobre trenotke, toda večja izkušnost Leyrera je odločila igro.

Holzinger (R) : Simčič (Z) 6:0, 6:0.

Knez-namestnik na kronanju v Londonu

London, 9. maja. AA. Nocoj ob 17.45 sta prišla v London Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle in Nj. kr. Vis. kneginja Olga v spremstvu ministra dvora Antiča, prvega adjutanta Nj. Vel. kralja generala Hrističa ter dvorne dame g. Lozanič, da se kot gosta Nj. Vel. angleškega kralja Jurija VI. in Nj. Vel. kraljice Elizabete udeležijo svečanosti o priliki njunega kronanja. Na železniški postaji Victoriji so Nj. kr. vis. kneza-namestnika Pavla in Nj. kr. Vis. kneginjo Olgo pozdravili v imenu Nj. Vel. kralja Jurija VI in Nj. Vel. kraljice Elizabete Nj. Vis. kentski vojvoda in vojvodinja, v imenu doma lordov lord Davidson ter zastopnik kralje- vega poslanstva Radovanovič s celokupnim ose- bem poslanstva. Po pozdravil je odpravnik poslov kr. poslanstva g. Milovanovič predstavil Nj. Vis. kneza-namestniku Pavlu in kneginji Ogli vse pri- soto. Z avtomobili so se nato Nj. Vis. knez- namestnik Pavle in kneginja Olga ter kentski voj- voda in vojvodinja s spremstvom odpeljali v bu- ckingamsko palačo, kjer so bili rezervirani apart- mani za Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla in kne- ginjo Olgo za ves čas njunega bivanja v Londonu. Ze v Dovru so Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla

in kneginjo Olgo sprejeli odpravnik poslov kra- ljevskega poslanstva v Londonu Vi. Milanovič, ki se je odpeljal tja skupno z vojnim odposlanecem generalom Glišičem ter tiskovnim atašajem Gazi- vodom Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla in kne- ginjo Olgo je pozdravil že na krovu parnika »Isle of Tanet«, s katerim sta se prepeljala preko Ro- kavskega preliva, ter jima je izrazil dobrodošlico. Nato jima je predstavil člane angleške suite, ki jima je bila dodeljena za časa njunega bivanja v Londonu. To spremstvo sestavljajo lord Criston, tajnik doma lordov Davidson, bivši angleški vojni odposlanec v Belgradu polkovnik Daly in višji uradnik zunanjega ministrstva lord Balfour. Tudi to spremstvo se je pripeljalo v Dover, da pozdravi Nj. Vis. kneza-namestnika Pavla in kneginjo Olgo in da jima izroči lepe šopke rož.

Po starostnem vrstnem redu in po britanskem protokolu sta Nj. Vis. knez Pavle in kneginja Olga v Dovru stopila na kopno kot prva med zastop- niki drugih sil, ki so se z istim parnikom pipe- ljali preko Rokavskega preliva. Po istem proto- kolarnem redu sta tudi o priliki prihoda na lon- donsko postajo Victoria prva izstopila iz vlaka.

Ljubljanski zdravnik - žrtev smučanja

Pri sedmerih trigl. jezerih se je smrtno ponesrečil dr. M. Bukovec

Bohinjska Bistrica, 9. maja. Zalostna vest se je razširila že včeraj po vsem Bohinju, da se je v bohinjskih planinah v bližini šestega triglavskega jezera — šteto od Komarče navzgor — smrtno ponesrečil mladi ljubljanski zdravnik dr. Marjan Bukovec, zdravniški volonter v splošni bolnišnici, sin znanega slovenskega jav- nega delavca in čebelarja g. Bukovca na Gruber- jevem nabrežju 14. Dr. Marjan Bukovec je smuč- al na snežiščih v okoliših sedmih triglavskih jezer. Blizu drugega zgornjega jezera, pod sedlom Hribarice, v približni višini 2000 m pa je strmo zavozil navzdol. V zaletu je poizkusil kristianijo,

toda ta smučarski okret je bil tako neroden, da je dr. Bukovec odletel v stran in priletel na skalo, kjer si je razbil lobanjo.

Tovariši in reševalna ekspedicija so truplo prenesli čez steno Komarče pod slap Savice, kjer bo smrtni vrok ugotovila posebna komisija. Jutri bo truplo prepeljano v Ljubljano, kjer bo tudi pogreb. Pokojni dr. Marjan Bukovec je bil neko- liko mlajši kakor 30 let. Bil je ljubitelj planin in belega športa, bil pa je tudi znan kot skrben in vnet zdravnik. Idealnemu mladeniču, ki je tako nesrečno plačal svojo ljubezen do narave, naj sveti Večna luč!

Spored predavanj v „Dečjih dneh“

Predavanja v »Dečjih dneh«, od 9. do 15. maja, ki jih prireja Unija za zaščito dece v Ljubljani — za okolico —, so sledeča:

VIC, dne 10. maja ob 20: predava dr. Bežič: Infekcijske in nalezljive bolezni otroka. 11. maja predava ga. Kristina Hafner: Duševni razvoj otroka. 12. maja predava gđ. abs. fil. Zlata Pirnat: Sodobna zaščita otrok in mladine. — Predavanja se v rše v ljudski šoli.

MOSTE, dne 10. maja ob 20: predava ga. dr. Konvalinka Tavcar: Telesno-razvojevo značilnosti otroka. 11. maja predava ga. prof. Anica Černež: Duševno-razvojevo težkoče in značilnosti otroka. 12. maja predava abs. fil. Kristina Vrhovec: Za- ščita otrok in mladine pri Slovenceh. Predavanja se vrše v ljudski šoli.

BEŽIGRAD, dne 13. maja ob 20: predava ga. dr. Kristan-Lunaček: Infekcijske in nalezljive bo- lezni otroka. 14. maja predava ga. Lebar Anica, str. učil.: Kako je ravnati z duševno zaostalim otrokom. 15. maja predava ga. prof. Olga Grahor: Mladinske zaščitne institucije pri nas in drugod. Predavanja se vršijo v novi bežigrasjski ošn. šoli.

ŠT. VID, dne 13. maja ob 20: predava g. dr. Arko: Telesni razvoj in zaščita otroka. 14. maja predava g. prof. V. Copič: Vpliv kazni na duševni razvoj otroka. 15. maja predava gđ. dipl. fil. Milena Bežan: Zaščita otrok in mladine drugod in pri nas. Predavanja se vrše v Društvenem domu. Najljubnejše vabimo vse, ki se zanimajo za ta vprašanja, predvsem pa starše, ker njim so v prvi vrsti namenjena. — Vstopnine ni!

Ljubljanska kronika

Mozart: Requiem. V svetovni literaturi del, ki so komponirana na liturgična besedila, zavzema eno prvih mest Mozartov Requiem za soli, zbor, orgle in orkester. To je poslednje delo nesmrtnega mojstra, in slavni Haydn se je izrazil o tem delu, da je nesmrtno prav tako, kakor skladatelj sam. Matica izvaja to delo jutri (v ponedeljek), dne 10. t. m. ob pol 9 zvečer v veliki filharmoni- ni dvorani s sodelovanjem naslednjih faktorjev: spominski govor za blagopokojnim ravnateljem Matejem Hubadom bo imel prof. Marijan Lipovšek. Važno vlogo v Requiemu imajo 4 solisti, in to: Župevec Zvonimira, Bernot-Golobova Franja, Banovec Svetozar in Betetto Julij. V partituri so ob- ligatno pisane tudi orgle in orgelski part izvaja na Matičnih orglah, ki so nalašč za to priliko prestavljene iz Hubadove dvorane v veliko filhar-

Oton (R) : Paul (Z) 6:0, 6:0.

Ernst (R) : dr. Cijan (Z) 6:2, 6:1.

Hitzel-Holzinger (R) : Massi-Simčič (Z) 6:0, 6:2.

Izreden talent in lepo igro, polno izdelanih udarcev je pokazal mladi Oton od Rapida. Vidi se mu dobra in marljiva šola.

Dame ISSK Maribora in Zelezničarja so Ra- pidovim prepustile točke brez boja. Rapid se je s tem pri gospodih in damah kvalificiral za na- daljno tekmovalje in bo nastopil proti ljubljanski Iliriji. Upajmo, da mu letos uspe vrniti naslov prvaka Slovenije v Maribor.

Prvenstvo LNP-ja — lepa zmagi Zelezničarja

Zelezničar : Olimp (Celje) 5:1 (4:0).

Maribor, 9. maja.

Na stadionu se je danes odigrala tekma med gornjima nasprotnikoma. Igra je nudila precej slab šport. Tudi Zelezničar kljub izdatni zmagi s svojo igro ni mogel navdušiti. Po poteku igre bi lahko zmagal z dvoštevilnim rezultatom. Celo vrsto zrelih situacij ni izrabil. Olimp razen po- žrtvovalnosti in discipline ni pokazal ničesar. Po večini je pri obeh moštvih žoga romala do 10 m previsoko. Sodil je g. Miljan iz Zagreba preveč pedantno.

Predtekm: Mladina Zelezničar : mladina Rapid 1:1 (0:0). — Rezerve Zelezničar : Rap- id 1:0.

Na igrišču za magdalenskim parkom se je

monično dvorano, prof. Janko Ravnik. Dalje so- deluje celotni pevski zbor Glasbene Matice ljub- ljanske in pomnoženi orkester naše opere, ki so- deluje v sporazumu s predsedstvom Podzveze god- benikov v Ljubljani. Koncert je naštdiral zborov- odja Glasbene Matice, ravnatelj g. Mirko Polič. Vstopnice vseh vrst in cen so na razpolago v knji- garni Glasbene Matice. Vljudno opozarjamo vse prijatelje velikega našega blagapokojnega mojstra in slovenske pevce, da počastijo s svojo udeležbo njegov spominski koncert. Cene od 40—12 Din navzdol, stojšča po 8 in po 5 Din, so v pred- prodaji v knjigarni Glasbene Matice. Ravnotam so dobi tudi tiskano besedilo Requiem.

Otroška prireditve v operi. V okviru otroškega tedna je ljubljanska zveza za zaščito otrok pod žestnim pokroviteljstvom kraljice Marije priredila otroško prireditve, ki je bila včeraj popoldne v opernem gledališču. Prireditve bi se mogla boljše posrečiti, kakor se je, zdi se pa, da je bilo zanjo pre malo propagande. V imenu društva »Skrb za mladino« je pozdravil redko občinstvo predsednik društva. Priznati pa moramo pogumnim otrokom, da so svojo nalogo prav dobro izpolnili. Mali Ran- čegajevi harmonikarji in pevci, mali solisti in en vijolinist so prav prikupno odpeli in odigrali svoje točke. Prireditve je prenašal ljubljanski radio in zato upamo, da je imelo podedelje od te prireditve več kakor pa ljubljansko prebivalstvo, mimo katerega je šla prireditve skoro neopazno.

Zanimivo gostovanje bomo imeli v drami v terek, dne 11. t. m. V Nušičevih komediji »Drc: bo gostoval prvak belgajske drame g. D. Radenko- vič, najboljši igralec Nušičevih tipov, ki gostuje te dni z isto vlogo tudi v Zagrebu. — Cene so znižane.

Mariborski drobiž

Maribor, 9. maja.

Umrla je soproga strojnega delavca v žel. delavnica Elizabeta Kozar, stara 45 let. Naj po- čiva v miru.

V borbi za šahovsko prvenstvo je bilo končano osmo kolo, ki je že prineslo odločitev. Na- selov prvaka je letos dobil izvrstni Mešiček, kate- reka ne more sedaj noben konkurent več dohiteti. Stanje po osmem kolu je sledeče: Mešiček 7 in pol, prof. Stupan 6, Krulc 4 in pol (1), Kukovec 4 in pol, Lobkov 4 in pol, Babič 3 in pol (1), Lukež 2 in pol, Albaneže 1 in pol, Severe 1 (1), Knechtl 1 (1).

Na cesti v bližini Poldkave si je pognal kro- glo v glavo Leopold Resnik iz Škol. Obležal je na mestu mrtve. Vzrok dejanja ni znan.

odigrala tekma za prvenstvo v II. razredu. Tekma se je vršila med

Slavija (Pobrežje) : SK Ptuj 7:1 (6:0). Tekma ni bila posebno lepa. Zmaga Slavije je bila zaslužena. Ptuj je pokazal zelo slabo in raz- trgano igro. Sodil je g. Bergant.

Celjski sport

CELJE:SK AMATER (Trbovlje) 3:2 (2:1)

Celje, 9. maja.

Po nedeljskem premoru se je danes nadalje- valo tekmovalje za podzvezno prvenstvo. Na Glaz- jiji sta se srečala SK Celje in SK Amater iz Trbo- velj. Občinstvo je bilo manj številno, zato pa tem- bolj razborito. Posebno živahna je bila publika iz Trbovelj, ki je prišla bodrit svoje igralce. Sicer pa je bila današnja tekma vse prej kot nogomet. Sodnik ni znal ali ni mogel preprečiti medseboj- nega obračunavanja med igralci. Sodnik je tudi sicer delal naravnost začetniške napake. V začetku je bil boljši Amater, toda takoj je popustil. Trbo- veljani so poleg surove igre imeli precej dober start, pri SK Celju pa je odpovedala krilska vrsta. V splošnem je bila igra odprta, v drugem polčasu pa so bili Celjani v premoči.

ZSK Hermes (motosekcija). Za binkošti pri- redimo skupinski izlet motoristov v Postojnsko jamo in v Trst. Prijave in pojasnila v tajništvo, Aleksandrova c. 5. — Motosekcija sklicuje članski sestanek v terek ob 20.30 v restavraciji »Slons«. Gre za izlet v Trst in za dirke na velesajmsko ne- deljo. Vabljeni tudi prijatelji sekcije.